NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פּרייז 15 גראָשען

10 זייטען

נייער פֿאָלקסבלאַט

№ 242 | Łódź, Czwartek, 22 października 1936 | אַדרעס: לאָדז, פּעטריקאָווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאָדז, דאָנערשטאָג פּ׳ לך ו׳ מרחשון תרצ״ז | 14־טער יאָהרגאַנג

געגען דער בוליגאַנעריע אין ענגלאַנד

ענערגישע בעשלוסען פֿון מיניסטאַרען־קאַבינעט

פֿערבאָט צו טראָגען פּאַרטיי־מונדירען

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

אויף דער היינטיגער זיצונג פֿונ׳ם ענגלישען קאַבינעט איז גענוי בעטראַכט געוואָרען די אינער־ליכע סיטואַציע אין לאַנד אין שייכות מיט די פֿאַ־שיסטישע און קאָמוניסטישע אַרויסטרעטונגען אינ׳ם מזרח־טייל פֿון לאָנדאָן און אין אַנדערע שטעט.

דער קאַבינעט האָט בעשלאָסען צוצוטרעטען צו אַן ענערגישער אַקציע, וועלכע זאָל ליקווידירען די סקאַנדאַליעזע געשעהענישען.

דער אינערן־מיניסטער סיימאָן האָט בעקומען דירעקטיווען צו פֿערבאָטען די מיטגליעדער פֿון פּאָ־ליטישע אָרגאַניזאַציעס צו טראָגען זייערע פּאַרטיי־אוניפֿאָרמען.

די דאָזיגע פֿראַגע זאָל אויך בעריהרט ווערן אין דער טראָן־רעדע פֿונ׳ם קעניג אויף דער ערעפֿ־נונג פֿון דער נייער פּאַרלאַמענט־סעסיע דעם 3־טן נאָוועמבער.

זיצונג פֿון ענגלישען קאַבינעט

וועגען דעם ענין נישט־אינטערווענץ אין שפּאַניען

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

היינט איז פֿאָרגעקומען אַ 2־שעה־דיגע זיצונג פֿונ׳ם ענגלישען קאַבינעט, אויף וועלכער מען האָט באַריכות דיסקוטירט די פֿראַגע פֿון נישט־אינטער־ווענץ אין שפּאַניען און די פֿאָדערונג פֿון דער ליבאָר־פּאַרטיי אין שייכות מיט דעם דאָזיגען ענין, צונויפֿצורופֿען פֿריהער די סעסיע פֿון פּאַ לאַמענט.

דער קאַבינעט האָט די דאָזיגע פֿאָדערונג אָפּ־געוואָרפֿען און האָט, בכדי צו בעפֿרידיגען די אָפּאָ־זיציע פֿאָרגעליגט, אָפּצוהאַלטען אַ ספּעציעלע זי־צונג פֿון דעם פּאַרלאַמענט נאָך די פֿייערען, דעם 29־טען ד. ח.

דער עקזעקוטיוו פֿון דער ליבאָר־פּאַרטיי האָט אויף דער היינטיגער נאָכמיטאָג־בעראַטונג אָנגע־נומען די קאָמפּראָמיס־פּראָפּאָזיציע פֿון דער רע־גירונג. דערביי איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויס־צושטעלען אַ פֿאָדערונג וועגען באַלדיגען צוזאַמענ־רופֿען אין פּאַריז דעם עקזעקוטיוו פֿון 2־טען אינ־טערנאַציאָנאַל, בכדי צו בעהאַנדלען די סיטואַציע אין שפּאַניען.

מ׳האַלט, אַז די קומענדיגע זיצונג פֿונ׳ם נישט־אינטערווענץ־קאָמיטעט וועט פֿאָרקומען שפּעטס־טענס מאָנטאָג אָדער דינסטאָג.

פֿון מאַדריד און סעווילא

גרויסע שלאַכטען אויף אַלע פֿראָנטען

מאַדריד, 21 (ספּ. טעל.)

פֿון אַלע פֿראָנטען קומען אָן קאָמוניקאַטען, וועלכע בעשטעטיגען, אַז עס קומען פֿאָר גרויסע שלאַכטען.

אין דער געגענד פֿון גיאָן האָבן די קויל־גרעבער אַטאַקירט די אויפֿשטענדיגע און נאָך אַ גאַנץ־טאָגיגער שלאַכט האָבן זיי פֿאַרנומען די פּאָזיציעס פֿון שונא אין דער אומגעגענד פֿון אָוויעדאָ.

עס זענען דערביי אומגעקומען 81 אויפֿ־שטענדיגע.

מען האָט פֿאַרנומען ביי די אויפֿשטענדיגע 24 קאַסטענס אַמוניציע, 72 ביקסען און אַ מאָנאַרכיס־טישע פֿאָהן.

דער זיג האָט אַ גרויסע בעדייטונג, ווייל גע־בען אָוויעדאָ געפֿינט זיך דער וועג צו די אונטער־שטיצונגס־אָפּטיילונגען פֿון די אויפֿשטענדיגע, די פֿערבינדונגען פֿון וועלכע עס איז אַזוי אַרום איי־בערגעריסען געוואָרען.

די בעפֿעלקערונג פֿון אָוויעדאָ עוואַקואירט די שטאָט.

אויפֿ׳ן מאַלאַגאַ׳ער פֿראָנט ווערען אָפּט גע־מאַכט אַנגריפֿן דורך דער מיליציע און דעם רע־גירונגס־מיליטער אויף די ליניעס, וואָס זענען פֿאַרנומען דורך די אויפֿשטענדיגע. עס האַנדעלט זיך וועגען איבעררייסען די באַהן־קאָמוניקאַציע מיט אַלגעקיראַס.

אין צוויי פֿאַלען זענען די געוועהר־צוגען פֿון די אויפֿשטענדיגע אַרונטערגעשטויסען געוואָ־רען פֿון די שינעס.

ליסאַבאָן, 21 (ספּ. טעל.)

„רייטער״ מעלדעט אַז די אויפֿשטענדיגע זע־נען אויף אַלע פֿראָנטען אַרום מאַדריד צוגעטראָטען צו אַ גענעראַל־אַטאַקע.

1 אַ זייגער נ.מ. האָט די פּיעכאָטע און קאַוואַ־לעריע אָנגעהויבען צו מאַרשירען פֿאָראויס.

פֿאַר דעם אַנגריף האָט די אַרטילעריע אָפּגע־געבן אַ רייה סאַלוואָס.

איבער׳ן פֿראָנט פֿליִען עראָפּלאַנען, וועלכע בעשיסען די פּאָזיציעס פֿונ׳ם רעגירונגס־מיליטער.

די הויפּט־אַטאַקע איז געווענדעט געגען נאַ־וואַל־קאַרנעראָ.

דאָס רעגירונגס־מיליטער שטעלט אַ העפֿטי־גען ווידערשטאַנד.

דייטשע נאָטע אין לאָנדאָן

וועגען נישט מישען זיך אין שפּאַנישען בירגער־קריג

בערלין, 12 (ספּ. טעל.)

דער דייטשער באָטשאַפֿטער אין לאָנדאָן פֿירשט ביסמאַרק, האָט היינט אין אויפֿטראָג פֿון ד״ר דייטשער רעגירונג איבערגעגעבן אַ נאָטע דעם נישט־אינטערווענץ־קאָמיטעט אין לאָנדאָן.

די דייטשע רעגירונג וואַרפֿט אָפּ אין דער נאָטע דעם פֿאָרוואורף פֿון מאַדריד און מאָסקווע, אַז זי שטעלט צו געווער פֿאַר די שפּאַנישע אויפֿ־שטענדיגע.

דאַנעגען שטעלט די נאָטע פֿעסט, אָנגעבענדיג אַ רייה פֿאַקטען, אַז דער נישט־אינטערווענץ־אָפּ־מאַך ווערט נישט אויסגעפֿיהרט דורך דעם סאָ־וועטישען צד.

עס ווערט ספּעציעל רעווידירט

די האַנדעלס־קאָרעספּאָנדענץ צווישען דייטשלאַנד מיט אויסלאַנד

בערלין, 21 (ספּ. טעל.)

די האַנדעלס־קאָרעספּאָנדענץ, וועלכע ווערט פֿון דייטשלאַנד אַרויסגעשיקט מחוץ לאַרץ, איז פֿערקעהרט, ווערט ספּעציעל צענזורירט דורך דער מאַכט.

אַלע דייטשע עקספּאָרטערן און אימפּאָר־טערן ווערן אַריינגעצויגן אין אַ ספּעציעלער קאַרטאָטעקע, און ביים אַרויסגעבן דערלויבענישען אויף האַנדעלס־בעציהונגען מיט אויסלאַנד, ווערט קודם כל גענומען אין אַכט די לאָיאַליטעט פֿון געגעבענעם סוחר לגבי דעם דריטען רייך.

טשיאַנאָ אין בערלין

גיט איבער מוסאָליני׳ס גרוס פֿאַר היטלער׳ן

בערלין, 21 (ספּ. טעל.)

דער איטאַליענישער אויסערן־מיניסטער גראַף טשיאַנאָ האָט אין ספּאָרט־פּאַלאַץ אָפּגענומען אַ רעפֿילאַדע פֿון 15 טויזענד יוגענדליכע היטלעריסטען.

אויף דער רעדע פֿון זייער „פֿיהרער״ באַלדור פֿאָן־שיראַך, האָט טשיאַנאָ געענטפֿערט מיט אַ קור־צער רעדע, אין וועלכער ער האָט צ.וו. אין נאָמען פֿון מוסאָליני׳ן איבערגעגעבן אַ פֿאַשיסטישען גרוס פֿאַר היטלער׳ן און דער דייטשער רעגירונג.

אין אָוונט איז גראַף טשיאַנאָ אויפֿגענומען געוואָרען אויף אַ טייערליכען באַנקעט, וואָס איז אַראַנזשירט געוואָרען דורכ׳ן דייטשען אויסערן־מיניסטער, פֿאָן נויראַט.

אונזער וואָרט

„מיר ווילען לערנען״!

שהערנעכטען, בעת די ענדעקישע אויסוואורפֿען האָבען געשלאָגען די יודישע סטודענטען, בעת די בוליגאַנטעס זענען אויך בעפֿאַלען דעם רעקטאָר, פּראָפֿ. מיקלאַשעווסקי, בעת זיי האָבען געקאָמאַנדירעוועט געגען זייערע פּראָפֿעסאָרען, הלמאי זיי פֿערטיידיגען די „יודען־פֿאַרכעס״ —

בעת אַזאַ דינגעשעהענישען פֿון טרויעריגער נאַ־ציאָנאַלער בעדייטונג האָבען די יודישע סטודענטען פֿונם יורידישען פֿאַקולטעט איינגעאָרדענט אַן אויס־טערלישע דעמאָנסטראַציע שרייענדיג בפה אחד, אין משך פֿון אַ האַלבער שעה: — „מיר ווילען לערנען!״

די ידי עשו האָבען זיך געפֿילט און האָבען גע־שלאָגען, און דער קול יעקב האָט פּראָטעסטירט דורכן שרייען.

עס האָט זיך נאָך אַמאָל איבערגעחזר׳ט די אַלטע געשיכטע, וואָס בלייבט תמיד ניי, און אין רעזולטאַט, איז ווידער אויף אַן אומבעשטימטער צייט צוגעמאַכט געוואָרען די העכערע האַנדעלס־שול.

אויף דעם דאָזיגען ה׳יסטאָרישען אָפּשניט האָבען, הייסט עס, די ענדעקעס, אויפֿסניי אָפּגעהאַל־טען אַ „זיג״, און האָבען דערגרייכט זייער ציל, און די יודען וועלען אין דער אומבעשטימטער צייט נישט קאָנען טהון, וואָס זייער ווילען און ציל איז: זיי וועלען נישט קאָנען לערנען!

עס איז אַ קלאָרע זאַך, אַז די טעמפּע, שווערע בליערנע קאָפּ פֿון דער ענדעקישער יוגענד האַנדעלט זיך עס קודם כל וועגען דעם, אַז די יודען זאָלען וואָס ווייניגער לערנען.

זיי זענען אין דעם פֿעראַנטוואָרטליכען מיט׳ן גאַנצען כוח פֿון זייערע „אינטעליגענטע פּוחות... אַז אפֿילו פֿאַרן פּרייז פֿון זייער אייגענעם וויסען און פֿערפֿינסטערטען געוויסען, זאָלען די יודישע סטו־דענטען בעזייטיגט ווערען פֿון אַלע וויסען־קוואַלען.

זיי, די ענדעקישע כאַמען און פֿאַרכעס (אָהן געגזענפֿיסלער) האָבען משמשות זוהר ווייניג גע־לערנט פֿון דער געשיכטע, צו וואָס זייערע בורדעס און האַלאַבורדעס קאָנען דערפֿיהרען.

מיר אָבער האָבען שוין אַ סך געלערנט פֿון דער פֿערגאַנגענהייט און פֿון דער געגענוואַרט פֿון אונזער אייגענער עקשנות און גוטען פֿעסטען ווילען, און — מיר ווילען און וועלען ווייטער לערנען, איבער־לעבענדיג אַלע אונזערע שונאים!

ב.

טאָג־טעגליך

יד־אחת־מאַניפֿעסטאַציע

דער איטאַליענישער אויסערן־מיניסטער, גראַף טשיאַנאָ ווײַלט פֿון עהרנעכטען אין בערלין.

די איטאַליענישע פּרעסע האָט זינט אַ לענגערע צייט געשריבען וועגען דעם דאָזיגען וויזיט, בעת ער האָט זיך נאָך געפּלאַנט, אונטערשטרייכענדיג, אַז איטליענע דייטש־איטאַליענישע צוזאַמענגרופּענישען פֿירמאַגען גענוי בעצייכענטע צוועקען, און אַז זייער באַזיס איז די אידענטישקייט פֿון די רעזשימען אין איטאַליען און דייטשלאַנד.

מען האָט וועגען דעם איצטיגען וויזיט ספּעציעל געפּויקט און געליאַרמט, בכדי צו ווענדען אויף איהם די ספּעציעלע אויפֿמערקזאַמקייט פֿון איראָפּע.

עס איז אַלזאָ קלאָר, אַז מיט דעם וויזיט ווערט געמיינט אַ מין אחדות־מאַניפֿעסטאַציע.

עס אונטערליגט נישט קיין שום צווייפֿעל, אַז צווישען רוים און בערלין ווערט איצט געפֿיהרט אַ געפֿעהרליכער פֿלירט, וואָס איז געשטאַרקט געוואָרען בעת דעם אַביסינישען קריג. דאַן האָט דייטשלאַנד געהעריג עקספּלאָאַטירט די איהר נאָהענטע פּסיכישע קאָנ׳יונקטור אין איטאַליען.

אמת, מ׳קאָן נישט פֿעסט בויען אויף אַזעלכע סענטימענט־סימפּאַטיעס, אָבער ווען צו זיי קומט נאָך צו די קרובה׳שאַפֿט פֿון די אינערליכע מלוכה־אָרדנונגען (לעצטענס שטאַרקען זיך אויך די אַנטיסעמיטישע שטימונגען אינם מוסאָליניישען איטאַליען) און פֿון געוויסע שטרעבונגען — שאַפֿט זיך שוין ממילא אַ געוויסער טהומר פֿאַר סאָלידאַרישער טעטיגקייט.

ס׳איז דאָך ידוע, אַז מוסאָליני האָט זינט 10 יאָהר אָפֿען און סיסטעמאַטיש געשטיצט די רעוויז־יאָניסטישע תשוקות פֿון דייטשלאַנד.

די איטאַליענישע דיפּלאָמאַטיע האָט שטענדיג פֿערטיידיגט די פּרינציפּען, אַז אין איראָפּע וועט נאָרנישט פּאָזיטיוועס אויפֿגעטאָן ווערען אָהן דעם אַנטייל פֿון דייטשלאַנד.

איצט, בעת דער גראַף טשיאַנאָ זיצט אין בערלין און „האַנדעלט״ נאָך, קאָן מען נאָך נישט וויסען ס׳אַרט קאָמבינאַציעס דאָס יד אחת וועט אויסשפּי־קולירען.

די מאַניפֿעסטאַציע איז אָבער אַ בולט׳ע און זי גיט אַן אָנצוהערעניש דער גאַנצער וועלט, אַז אין פֿאַל פֿון „שפּיס״, וועט זי זיך אויספּתרעטען אין איין פּוסט...

מ.

פערמשפט אנ'אראבער צום טויט
פאר'ן דערהרגענען צוויי יודען אין יפו

ירושלים, 21 (יט"א טעל.)
אין יפו'ער קרימינאל־געריכט איז היינט פארגעקומען דער פראצעס פון דעם אראבער, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען, אז אין אפריל האט ער ערמארדעט אין יפו צוויי יודען פון פוילען און נעמליך זעליג לעווינסאן און שלמה מאייסאן. דער אראבער איז פערמשפט געווארען צום טויט.

פאלעסטינישער האנדעלס - קאמער משה שלוש אלז בירגערמייסטער פון תל־אביב אויפ'ן ארט פון פערשטארבענעם מאיר דיזענגאף האט דער־פיהרט צו א קריזיס אין דער שטאט־פערוואלטונג. ווי בעוואוסט איז שלוש אויסגעוועהלט געווארען מיט 8 שטימען גע'גען 7. דער צענטער האט פראטעסטירט געגען דער וואהל און די זיצונג, וועלכע איז גע־פיהרט געווארען אונטער'ן פארזיץ פון וויצע־בירגערמייסטער דוד האז, איז איבערגעריסן געווארן.

נאך צוויי ביתרים געבליבען ארעסטירט
אין שייכות מיט'ן אינצידענט אין תל־אביב

ירושלים, 21 (יט"א טעל.)
נאך דער אויספארשונג ארום דעם אינצידענט פרייטאג אין תל־אביב בעת וועלכען ס'זענען פערוואונדעט געווארען צוויי אראבער, זענען אלע ביתרים בעפרייט געווארען פון ארעסט. געבליבען ארעסטירט זענען נאך צוויי ביתרים, איינער פון תל־אביב און איינער פון חיפה.

שטף פון יוסטיץ־וועזען אין ארץ־ישראל אוועק אין דימיסיע

ירושלים, 21 (יט"א טעל.)
היינט איז אוועק אין דימיסיע דער שעף פון יוסטיץ־וועזען אין ארץ־ישראל מאקעל מאקדאנעל, וועלכער האט פערנומען דעם אמט זייט 1927. צווישען מאקדאנעל און דער רעגירונג איז לעצטענס געקומען צו מיינונגס־פערשידענהייטען אין דער פראגע פון צושטערען די הייזער אין יפו, געגען וואס מאקדאנעל איז ארויסגעטרעטען.

אראבישער טעראר אין דרייעק
תל־אביב — פתח־תקוה — הרצליה

ירושלים, 21 (יט"א טעל.)
די אראבישע טעראריסטען האבען לעצטענס קאנצענטרירט זייער אקציע אויף דעם דרייעק תל־אביב — פתח־תקוה — הרצליה. די פערגאנגענע נאכט האבען אראבישע טעראריסטען בעשאסען די יודישע קאלאניעס כפר־סבא, בני־ברק, הרצליה, ווי אויך די פארשטעט פון תל־אביב. קיינער איז נישט פערוואונדעט געווארען. די אנגריפען זענען אומעטום אפגעשטויסען געווארען דורך די יודישע קאלאניסטען און דער געהילפס־פאליציי.

וואנדאלישע טאט פון אראבער

ירושלים, 21 (יט"א טעל.)
אראבישע וואנדאלען האבען היינט אויסגע־ריסען דעם ציטרוס־בוים, וואס דער קעניג דזשארדזש דער 5־טער האט געשאנקען פאר דעם יובל־וואלד, וואס קרן־קימת האט פערפלאנצט.

פערלייכטערט דעם אויסנאהם־צושטאנד אין ירושלים

ירושלים, 21 (יט"א טעל.)
די רעגירונג האט היינט פערלייכטערט דעם אויסנאהם־צושטאנד אין ירושלים. דער אויסנאהם־צושטאנד איז איצט חל נאר פון 12 א זייגער ביי־נאכט ביז 4 א זייגער פארטאגס.

קריזיס אין דער תל־אביב'ער עיריה

תל־אביב, 21 (יט"א טעל.)
די וואהל פון פארזיצענדען פון דער פויליש־

די ענדעקעס סרחא'ז ווייטער
בענייט די לימודים אין דער העברעער האנדעלס־שול אין ווארשא
די זעלבע געשיכטע אין לעמבערג

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)
אין דער העברעער האנדעלס־שול זענען היינט בענייט געווארען די לימודים, אבער ט'אך דעם זענען אין איינעם פון די לעקציע־זאלען יודער אונטערגעווארפען געווארען 2 שטינק־לאדונגען.

די לעקציעס האט מען געמוזט איבערטראגען אין אנ'אנדער זאל.

* * *

לעמבערג, 21 (טעלעפאניש)
אין לעמבערגער אוניווערזיטעט און פאליטעכניקום זענען היינט פארגעקומען א'טי־יודישע אומרוהען.

קודם־כל האט דער רעקטאר פון דער כעמישער אפטיילונג ביים פאליטעכניקום בעשטימט פאר די יודען א בעזונדער זאל אויף איבונגען.

מען האט פערשפרייט אנטי־יודישע אויפרופען און געשלאגען יודישע סטודענטען.

—*×*—

געשטארבען דער יאבלאנער רב

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)
היינט איז געשטארבען אין עלטער פון 47 יאהר, דער יאבלאנער רב, יעקב־שכנא דאמב.

בעפרייט פון תפיסה 8 בונדיסטען

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)
היינט זענען בעפרייט געווארען פון תפיסה 8 בונדיסטען, וואס זענען ארעסטירט געווארען אויף לאסט־אויטאס בעת די ווארשעווער קהלה־וואהלען.

עס זענען נאך געבליבען אין ארעסט צוויי בונדיסטען.

אייער גליק געפינט איהר
אין פיינגאלד'ס קאלעקטור
לאזט נישט אדורך די גליקליכע געלעגענהייט און קויפט תיכף א לאס ביי
י. א. פיינגאלד, לאדז, שרודמיעסקא 8.

ארום דעם סקאנדאל
מיט דעם „קהלה־אנגעשטעלטע" דאזאר שטיקגאלד

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)
אין צוזאמענהאנג מיט'ן ענין־שטיקגאלד, וועגען וועלכען מיר האבען בעריכטעט געוואלדען, איז דער קהלה־פרעזעס מאזור ארויסגערופען געווארען צום רעגירונגס־קאמיסאר צו געבען ערקלערונגען. גלייכצייטיג האט די בונדישע פראקציע אין דער קהלה בעלייגט א שארפען פראטעסט ביים פרעזעס מאזור געגען אנגאזשירען דעם דאזאר שטיקגאלד אויף א פאסטען.

אין די יודישע געזעלשאפטליכע קרייזען האט דער ענין ארויסגערופען א געוואלדיגע מהומה. דער סקאנדאל איז זעהר גרויס.

ווארשאווער וויצע־וואיעוואדע דאנקט
יודישע סוחרים פאר ארדענונג און ריינקייט

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)
היינט האט דער ווארש. וו"ט וויצע־וואיעוואדע יורגעלעוויטש צוזאמען מיט'ן סטאראסטע ווידער אדורכגעפיהרט אינספעקציעס איבער יודישע באזארען און האלעס.

אין די יודישע געוועלבער האט דער וואיעוואדע געפונען אלץ אין ארדענונג און ציכטיגקייט. א טייל פון די יודישע סוחרים האט דער וויצע־וואיעוואדע פערזענליך געדאנקט.

1־טע לעטשניצע
מיט שטענדיגע בעטען
פאר כירורגיע פון ציין, קיהן־באקען און יאסלעס
פון Dr. med.
Sadokierski
פיעטריקאווער 56, טעל. 129-77
עמפפאנגס־שעה'ן פון 9 פריה ביז 12 בייטאג.

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציעל־ארצט פאר הויט־, געשלעכטס קראנקהייטען און מענער־שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען פון פיעטריקאווער 10 אויף
161 פיעטריקאווער 161
טעל. 245-21.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצא־פרייזען

צו די ה"ה גנבים!
פאהרענדיג אויפ'ן באהן פון קאליש נאך לאדז, האט מען מיר ארויסגעגנב'עט א פארטפעל מיט וועקסלען.
די ה"ה גנבים ווערען געבעטען געגען בעלוינונג זיך צו פערשטענדיגען טעלעפ. 215-66 צו ד. טאראנטשיק, פיעטריק. 19, אדער קאליש, ז. מאקוצקי, פלוסקיעגא 24. דיסקרעציע שטרענג געזיכערט. אלע בע־ווארענישען זענען גמאכט געווארען.

די מאדערנע
טאנץ־שולע
אויף פיעטריקאווער 89
קווער אפיציעלע פארטער
אונטער דער ליישונג פון בעקאנטען דיפלאמירטען טאנץ־לעהרער
S. RUBINSZTAJN
נעמט אן איינשרייבונגען פאר אנפאנגער טעגליך פון 10 פריה ביז 10 אווענט.
בעט פאר אווענסירטע שבת און זונטאג פראקטישע לעקציעס.
ספעציעלע שטונדען פאר לאנג־געקליידעטע.
מיט אכטונג
דיפלאמירטער טאנץ־לעהרער.
ס. רובינשטיין

אכטונג, הויז־בעזיצער!
ווען איהר רעמאנטירט אייערע הייזער אדער וואוינונגען,
געדענקט, אז דאס אלטע פארבען־ און כעמיקאליען־געשעפט א.פ.
„ל. ה. בערגער"
לאדז, דרעוונאווסקא 5, טעל. 133-39
איז ווידער געעפענט און ווערט די קונדשאפט צופרידען שטעלען. בעמערקונג: צעמענט אויף לאגער.

געדענקט, שטשעשליווי
ביי
א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע בילליגער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% בילליגער
קומט און איבערצייגט אייך
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
געדענקט פראנט II שטאק.

Dr. med.
M. GLAZER
ספעציאליסט פאר הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 64, tel. 185-49
נעהמט אן פון 12—2 מיטאג און פון 7 ביז 8.30 אווענד.
זונטאג און חגאות פון 10—12 בייטאג.

Gabinet Kosmetyczny
I. Namiotowej
ul. Narutowicza 11, front, I piętro.
Wszelkie zabiegi w zakres kosmetyki wchodzące: masaż twarzy, trwałe przyciemnianie brwi i rzęs, usuwanie brodawek bez śladu, maquillage itd.
Ceny niskie. Porady bezpłatne,

לעכער
מערען אויסגענייט ביליג
ביי ג. נארדמאן
שרודמיעסקא 8

אויערן, נאז און האלז
און לונגען־קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. RAKOWSKI
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטא־רישע פון 9-2 און פון 4-8 אווענט
ביי דער קליניק איז טעטיג
א רענטגען־ גאבינעט
פאר דורכלייכטונגען און אלערליי פאטאגראפיעס

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין־קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95.
נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אווענט.
צוריקגעקעהרט

DR.
S. Kantor
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען (מענער־שוואכע)
90 פיעטריקאווער 90
טעל. 129-45
נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 6—9 אוו

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען, הארץ און סקלעראז קראנקהייטען
145 פיעטריקאווער
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אוו.

Dr. med.
Józef Imich
ספעציאליסט פאר האלז, נאז און אויערן־קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
MONIUSZKI 1, tel. 20-997.

וויכטיג פאר פאבריקאנטן!
און האנדווערקער
שווייסונגען, מאשינען־טיילען און רעפעראטורען
פיהרט אויס ביליג
די מעכאנישע שלאסעריי
י. רעדער
ליממאנאווסקא 11/13
(רוג זאכאדניא)

Dr. med.
P. KOTOK
CHOROBY WEWNĘTRZNE
przyjmuje od 5–7 wiecz.
Zeromskiego 44, tel. 114-25
POWRÓCIŁ.

STARSZY FELCZER
T. OKNO
צוריקגעקעהרט
וואוינט יעצט: נארוטאוויטשא 6.
טעל. 137-03.
נעהמט אן א גאנצען טאג.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען קראנקהייטען
סטעריליזאציע בעגען שוואנגערשאפט
זגיערזשער 11, טעלעפאן 246-09
נעמט אן פון 8—9 פריה און פון 4—8 אוו

Dr. med.
J. Nadel
ספעציאליסט פון אקושעריע און פרויען־קראנקהייטען
אנדזשעיא 4, טעל. 228-92.
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 אוו.
דער לעטשניצע בזשעזשינער 11 אין פון 12 ביז 1 בייטאג.

Dr.
B. Hurwicz
Choroby skórne i weneryczne
Piotrkowska 10
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום־טוב — פון 8—1 בייטאג

ברייטע הילפס=אַקציע

פאַר די טויזענדער יודישע פליישער=משפּחות, וואָס פערלירען זייער פּרנסה צוליב דער שחיטה=גזירה

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש)

עס האָט זיך געגרינדעט אַ קאָמיטעט, וואָס שטעלט זיך די אויפגאַבע צו זאָרגען פאַר די פליישער־משפּחות, וועלכע וועלען צוליב דער שחיטה־גזירה פערלירען זייער פּרנסה.

אין גאַנץ פּוילען געפינען זיך עטליכע טויזענד אַזעלכע משפּחות.

אינ'ם קאָמיטעט זענען אַ־יין פאָרשטייער פון אַ רייהע אָרגאַניזאַציעס און צעכען.

אויף דער ערשטער פּלענאַר־זיצונג איז בעשלאָסען געוואָרען צו אָרגאַניזירען אַ ברייטע און פילפאַכיגע הילפס־אַקציע, צ. א., שאַפען קאָאָפּעראַטיוען, בעזאָרגען אייניגע מיט'ן אַריבערגיין אין אַנדערע פאַכען, העלפען אַרויסצופאָהרען קיין א"י א. אַ לענדער.

אַפּעלאַציע=פּראָצעס אין קראָקע

קראָקע, 21 (טעלעפאָניש)

דאָ הויבט זיך מאָרגען אָן דער אַפּעלאַציע=פּראָצעס געגען די אָנטיילנעהמער אין די היגע נאַציאָנאַליסטישע...

מען האַנדעלט מעהר

זשענעווע, 21 (ספּ. טעל.)

די סטאַטיסטיק פון דער פעלקער-ליגע בעווייזט, אַז אין יאָהר 1936 איז געשטיגען דער האַנדעלס-פערקעהר אין דער וועלט אין פערגלייך מיט דעם פריהערדיגען יאָהר.

קאָנפערענץ פון „הדסה" אין אַמעריקאַ

ניו־יאָרק, 21 (יט"א טעל.)

אויף דער 22־יעהריגער קאָנפערענץ פון דער הדסה־אָרגאַניזאַציע אין פילאַדעלפיאַ איז אָפּגעגעבען געוואָרען אַ בעריכט וועגען די דערגרייכונגען אויפ'ן געביט פון די שפּיטעלער און די ספּעציעלע פערדינסטען פאַר דער העברעאישער אוניווערזיטעט אין ירושלים.

לויט'ן בעריכט איז דורך „הדסה" ביז איצט געזאַמעלט געוואָרען 550 טויזענד דאָלאַר. עס זאָל געזאַמעלט ווערען נאָך 75 טויזענד דאָלאַר.

תנ"ך אין דער גראַפיק

ווין (יט"א) אין קורצען וועט ערשיינען דער צווייטער טייל פון טעאָדאָר עהרענשטיין'ס זאַמלונג „דער אַלטער טעסטאַמענט אין דער גראַפיק", וואָס עס ענטהאַלט די בילדער פון דירער, טיציאַן, האָלביין, רעמבראַנדט, רובענס, ראַפאַעל א. א. ד. אויף ביבלישע טעמעס. דער ערשטער טייל פון דער זאַמלונג איז מיט אָנערקענונג בעגריסט געוואָרען דורך דער פאַך־קריטיק

1=טע, גרויסע וויסענשאַפטליכע

ענציקלאָפּעדיע אין יודיש

אין 20 בענדער

אַרויסגעגעבען דורכ'ן דובנאָוו-פאָנד אין פּאַריז.

א ציהרונג פאַר יעדער שטוב,

אַן אוצר פאַר יעדען אינטעליגענטען מענש.

שוין אַרויס דער ערשטער און צווייטער באַנד,

אין דרוק דער דריטער באַנד.

פרייז פון יעדען באַנד: אין פּראַכט-איינבונד— 24 ז".

אין האַלב-לעדער-איינבונד— 27.50 ז".

אַבאָנענטען ווערט דערמעגליכט אויסצוצאָהלען אין ראַטעס.

צו ווענדען זיך אין לאָדז:

צום פאָרשטעהער פון דער דובנאָוו-געזעלש. אויף לאָדז און אומגעגענד ה. זילבערבערג, טעגליך פון 7—8 אָוועגד אין דער „קולטור-ליגע", זאַכאָדניאַ 68, טעל. 191-15.

בעאונרוהיגונג צווישען די דייטשע יודען

צוליב דער בעשטימונג פון גערינג'ן אַלס ווירטשאַפטס-דיקטאַטאָר

בערלין, 21 (יט"א טעל.)

אין די פּאָליטישע קרייזען האָט געמאַכט אַ שטאַרקען איינדרוק דאָס בעשטימען גערינג'ן אַלס ווירטשאַפטס־דיקטאַטאָר. מען זעהט אין דעם קודם־כל אַ מפּלה פון שאַכט'ן. ווי בעוואוסט, איז דער קאַמף צווישען שאַכט'ן און דעם עקסטרעמען טייל פון דער נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישער פּאַרטיי געפיהרט געוואָרען אַ לענגערע צייט. איצט האָט זיך דער קאַמף געענדיגט מיט'ן נצחון פון די עקסטרעמיסטען.

אין די יודישע קרייזען האָט די נייע בעשטימונג אַרויסגערופען אַ שטאַרקע בעאונרוהיגונג. מען ערוואַרט איצט, אַז עס וועט אונטערגענומען ווערען אַ שטאַרקע אַנטי־יודישע אַקציע.

נעכטיגע זיצונג פון עקאָנאָמישען קאָמיטעט ביים מיניסטאַרען=ראַט

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש)

אונטערן פאָרזיץ פון וויצע-פּרעמיער קוויאַטקאָווסקי איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון עקאָנאָמישען קאָמיטעט ביים מיניסטאָרען־ראַט. דער קאָמיטעט האָט פעסטגעשטעלט, אַז היות די רעגירונג שטעהט אויפ'ן שטאַנדפּונקט פון ווייטערדיגער נישט ענדערונג אין דער וואַלוטע - פּאָליטיק, עקזיסטירט אַ נויטווענדיגקייט זיך ענטקעגענצושטעלען דער שפּעקולאַציע פון פּרייזען און אַלע פּרובען צו ענדערן די פּראָדוקציע - קאָסטען. אַלע ענדערונגען קאָנען פּראָבירט ווערען צו נישט-געוואָלטענע אויפטרייסלונגען און פערקריפּלען די נאַטירליכע ענטוויקלונג פון דער קאָניונקטור אין די לעצטע חדשים.

דאַן זענען אַרומגערעדט געוואָרען פּראָיעקטען פון עקאָנאָמישע פעראָרדנונגען, וועלכע זענען געווענדעט געגען שפּעקולאַציע.

אויף דער נאָהענטסטער זיצונג פונם קאָמיטעט וועלען דער האַנדעלס - מיניסטער און דער אַגראַר־מיניסטער פאָרשטעלען נייע פּראָיעקטען.

א חסידישער ריקודל אין געריכט

נאָכדעם, ווי דער קאָזשעניצער רבי ווערט פרייגעשפּראָכען

וואַרשאַ, 21. (טעל.) היינט איז אינ'ם וואַרשאַווער 12-טען שטאָט-געריכט פאָרגעקומען דער פּראָצעס געגען דעם בעריהמטען קאָזשעניצער־רבי, אהרן-יחיאל האָפּשטיין, וועלכער איז אָנגעקלאָגט געוואָרען דורך אַ געוויסער פרוי ביילע פישמאַן אין דעם, אַז ער זאָל זי האָבען פערשלאָסען ביי זיך 2 אַ זייגער ביינאַכט און אויסגענאַרט 600 זלאָטעס.

דער פּראָצעס איז רייך געווען אין סענסאַציאָנעלע מאָמענטען. דער געריכטס-זאַל איז פול געווען מיט חסידים פונ'ם רבינ'ס הויף.

דער בעשולדיגטער רבי האָט אָפּגעגעבען זיינע דערקלעהרונגען אין יודיש און אַ דאָלמעטשער האָט זיי איבערגעזעצט.

פערטיידיגט דעם רבי'ן האָט דער אַדוואָקאַט מאַרגאָליס, דער פּראָצעס האָט געדויערט אַ גאַנצען טאָג, ביז 9 אין אָוונד.

צ. א. האָט פאַר'ן רבי'ן עדות געזאָגט דער לאָדזער גביר שמואל מאיר גוטנער.

9 אַ זייגער איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען אַ בעפרייאונגס-אורטייל פאַר'ן רבי'ן, די טענות פון דער אָנקלאָגערין האָט מען נישט געגלויבט.

דערהערענדיג דעם אורטייל האָט דער רבי אויסגערופען „מזל טוב" און די חסידים האָבען זיך אַוועקגעלאָזט אין אַ טענצעל. !

בעריכט פון די לאָדזער דעלעגאַטען

צום יודישען וועלט-קאָנגרעס אין גענף

דער לאָדזער עקזעקוטיוו פאַר די ענינים פון יודישען וועלט-קאָנגרעס האָט אויף עהרענבעטען אין אווענד צונויפגערופען אַ פערזאַמלונג פון פאָרשטעהער פון געזעלשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס און כל־...ער, כדי די דאָזיגע דעלעגאַטען אויפ'ן קאָנגרעס זאָלען אָפּגעבען די בעריכטען פון די קאָנגרעס-אַרבייטען אין גענף.

צו דער פערזאַמלונג איז געקומען אַ מינימאַלע צאָהל מענשען, דעריבער זענען די אָפּגעגעבענע בעריכטען פון אַדוו. ווייצמאַן, וועגמייסטער און ד"ר כאַטאַקאָוער געווען גאַנץ קורצע, צום סוף איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די עקזעקוטיווע זאָל צו־טרעטען צו רעאַליזירען די בעשטימונגען פון יודישען וועלט-קאָנגרעס.

בנוגע דער אַרבייט אין לאַנדעס־מאַסשטאַב איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די צענטראַלע אין וואַרשע זאָל שאַפען א לאַנדעס-ביוראָ צום קאַמף ניט'ן אַנטיסעמיטיזם, שאַפען אַ ביוראָ פאַר עקאָנאָמישע אַרבייט און זאָל פיהרען אונטערהאַנדלונגען מיט די גרופּירונגען, וועלכע זענען נאָך נישט צוגעטרעטען צום וועלט-קאָנגרעס.

בנוגע דעם לאָדזער ביוראָ זענען אין איהם נאָך אַריין די ה"ה אַדוו. ווייצמאַן, ד"ר עלענבערג, ד"ר שוויג און וועגמייסטער, דאָס לאָדזער ביוראָ וועט באַלד אנהויבען אויפ'ן לאָקאַלען באָדען די אונטערהאַנדלונגען מיט די גרופּירונגען, וועלכע זענען נישט געווען פערטרעטען אויפ'ן וועלט-קאָנגרעס, שאַפען אַן עקאָנאָמיש-סטאַטיסטישע פאָר־שונגס-ביוראָ, בעמיהען זיך וועגען איבערשיקען די יודישע מאַסען וועלכע זענען אַרויסגעשטויסען געוואָרען פון זייערע עקאָנאָמישע פּאָזיציעס און אַריינפיהרען זיי אין די יודישע פאַבריקען און שאַפען אַ קאָנטאַקט מיט דער לאָדזער פּראָווינץ, כדי זי צוצוציהען צו דער אידעע פון יודישען וועלט-קאָנגרעס

Dr. med. H. LUBICZ

ס. ביאַליסטאָק פאַר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען

האָט זיך איבערגעצויגען פון ציגעל=נאָם 7 אויף

69 פּילסודסקיעגאָ 69

(רוג נאַרוטאָוויטשאַ) טעל. 141-32.

ידיעות פון גדיניע

(פון אונזער קאָרעספּאָנדענט)

די טעג איז אין גדיניער קרייז-געריכט פאָר־געקומען דער פּראָצעס געגען 30־יעהריגען אָנגע־שטעלטען פון דער פיש-רויכערי „אַנגלאָ-סקאָט" אברהם גאָלטער וועלכער איז בעשולדיגט געוואָרען אין בעליידיגען פּוילען און פערמשפּט געוואָרען אויף 1 יאָהר תפיסה.

* * *

די גדיניער קהלה האָט בעשלאָסען צו בעשטימען וועהלען אויף אַ רב. וועלכער זאָל זיין אַ תלמיד חכם און דערצו אַ מענש מיט בילדונג, ס'זענען שוין געקומען 5 רבנים, וועלכע האָבען געהאַלטען דרשות אין יודיש און אין פּויליש און דאָס זענען ד"ר סימאָן (אַ לאָדזער) פון אינאָווראָצ־לאַוו, הרב שיינמאַן פון וואַנגראָוויעץ, הרב כאַ־מיידיס, ד"ר קורץ פון קראָקאָ און ד"ר ג. פון גלעמבאָקי.

איצט זאָלען נאָך האַלטען דרשות 10 קאַנ־דידאַטען, און דאַן וועלען פאָרקומען וואַהלען.

מ'דאַרף נישט פערגעסען, אַז ביים נייעם שחט-הויז, וואָס די רעגירונג געהט בויען אין גדיניע, זאָל זיך געפינען אַ אָפּטיילונג פון כשר'ע פלייש-קאָנסערוועז, וועלכע וועלען באַלד פון גדי־ניער שחט-הויז עקספּאָרטירט ווערען קיין אַמעריקאַ און ענגלאַנד.

איצט איז די רעגירונג צוגעטרעטען צו בויען אין גדיניע, אַ גרויסע מאַרק-האַלע, וואָס דאָס בויען וועט קאָסטען איבער $1^{1}/_{2}$ מיליאָן זלאָטעס.

ב. פ.

וואַרשאַווער אָפיציעלע בערזע

21-טען אָקטאָבער

דעוויזען:

האָלאַנד	286—
לאָנדאָן	26.99
ניו-יאָרק (קאַבעל)	$531^{3}/_{8}$
פּאַריז	24.75
פּראַג	18.80
ציריך	12315

אָפיציעלע פּראָצענטיגע פּאַפּירען

באַנק פּאָלסקי	11150
3 פּראָצ. אינוועסטיציע I. פּרעמירטע	66 00
3 „ „ II.	66.00
4 „ דאָלאַרובקע	49.50
7 „ סטאַביליזאַציע	480
5— „ וואַרשאַווער	56.25
5— לאָדזער	48.50

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאַנאַ 15. טעל. 07-149

ספּעציעל־אַרצט פאַר מענער · שוואַכע-בע־האַנדלונג אין סעקסועלע בעראַטונג

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוועגד.

זונטאָג פון 9—1 פאַרמיטאָג

פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזען

טעאַטער פילהאַרמאָניע נאַרוטאָוויטשאַ 20.

צווייטע גרויסע פּרעמיערע!

לייען און געדענק! וואָך - רעפּערטואַר.

מוזיק, געזאַנג, טענץ!

טעאַטער פילהאַרמאָניע נאַרוטאָוויטשאַ 20.

היינט דאָנערשטאָג און מאָרגען פרייטאָג ווערט צוליב די קאָנצערטען נישט געשפּילט.

שבת, 24 ד. ח. 12 אַ זייגער פריהמאָרגען	„איבּיגע מאַמע"		פּרייזען פון 54 גר. ביז 150 זל.
שבת, 24 ד. ח. 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג	„אַמעריקאַנער ליטוואַק"	צום לעצטען מאָל!	פּרייזען פון 54 גר. ביז 220 זל.

שבת 9 אָוונט גרויסע פייערליכע פּרעמיערע!

מאָטקע פון סלאָבאָדקע

אָפּערעטע אין 3 אַקטען.

20 נומערן געזאַנג — הערליכע נאָך נישט געזעהענע דעקאָראַציעס — פערגרעסערטער אָרקעסטער — אָנס.: דוד בייגעלמאַן

מאָדערנע טענץ און קאָסטיומירונג.

בילעטען צו בעקומען אויף אַלע פאָרשטעלונגען אין קאַסע פון טעאַטער „פילהאַרמאָניע".

דער פאליטישער פלאנטער אין ארץ-ישראל

איך טראכט און קלער גאנצע טעג וועגן פאליטישן פלאנטער אין א״י, אין פארלויף פון קרוב זעקס חדשים זענען יעפאלן זעקס־און־אכציג יודישע, הייליגע קרבנות. זעכציג יונגע אומשולדיקע עמגלענדער, געגען דעם ווילען פון יודען. די יודען האבען אפיציעל ערקלערט, אז זיי ווילען נישט די ענגלישע קרבנות. די יודען ווילען און קענען זיך אליין פארטיידיגען. עס זענען געפאלען וועניגסטענס טויזענד אראבער. די אראבער נעהמען מיט זיך מיט זייערע פערוואונדעטע. זיי ווילען זיי נישט און נאכדעם געפינט מען טויטע אראבער אין די חורבות און הייזער. דעם גאנצען חורבן פון די אראבישע פארלוסטען וועט מען קענען פעסטשטעלען מעהרערע חדשים נאכדעם ווי עס וועט ווידער ווערען רוהיג אין לאנד. פשוט׳ע אראבער דערציהלען, אז אין זייערע דערפלעך און שטעטלעך האבען זיך די בתי הקברות פאר די צייט פון די לעצטע אונרוהען פערדאפעלט. איך טראכט און וויל פעסטשטעלען, ווער איז אונזער שונא, ווער איז אונזער פריינד און וואס פאר א צד זענען מיר אליין אין דעם בייזען שפיל.

עס איז קלאר, אז ענגלאנד האט אונז נישט געוואלט טון א טובה, און האט אונז פערהעלטנישמעסיג נישט געטון קיין רעה. ענגלאנד האט זיכער נישט געוואלט טון א רעה די אראבער און זי האט זיי אבער גאר קיין טובה נישט געטון.

איך קלער און פערפאלג כראנאלאגיש, וואס איז פארגעקומען ביז איצט פון דעם שווארצען 19־טען אפריל 1936 ביז היינט.

אנפאלען אויף יודען, דער אראבישער שטרייק, דער יפו׳ער פארט איז טויט עס ווערט שלעכט.

די רעגירונג ערלויבט א פארט אין תל־אביב. צוויי יאהר אויף דעם געווארט, און נאך צוואנציג יאהר וואלט מען געווארט, ס׳איז געווארען גוט.

די רעגירונג ערקלערט דעם „רוהיגען״ אראבישען שטרייק און זייערע שטרייק־קאמיטעטן פאר לעגאל, דאס טויג נישט.

די רעגירונג פערשיקט איניגע הונדערט אראבישע נכבדים, פיהרער, אגיטאטארען און קאנצענטראציע־לאגער, איז שוין ווידער בעסער.

די אראבער פערלאנגען אפשטעלען די עליה, דאס איז אן׳אומגליק.

די רעגירונג גיט 4.500 נייע סערטיפיקאטען, איז ווידער גוט.

די אראבער ערקלערען א בירגערליכען בונט, עס טויג שוין ווידער נישט.

די רעגירונג ערלויבט איבערצוטראגען אלע צענטראלע אינסטיטוציעס אין תל־אביב פארן הדרום „און נתניה״ פארן השרון, דאס איז שוין גאר גוט.

אונטערנעמונגען יודישע פעלדער און אויסגעהאקט פרדסים, א שאד יודישער שווים.

די רעגירונג צעשיסט פיר הונדערט אראבישע הייזער אין יפו, עין תחת עין.

מען וויל פערהונגערן די שטעט און מען פערניכטעט אויף די וועגען אראבישע לעבענסמיטעל, עס ווערט בעסער.

די יודען פערזייערען איגטענסיוו גריגציע, דער גאנצער בעדארף ווערט געדעקט דורך יודישע קאלאניעס, דאס איז א גליק.

די אראבער אין יפו בויקאטירען זיך געגען תל־אביב, עס איז נישט היימליך.

איבערגעטראגען קיין תל־אביב די הויפט־באהן־סטאציע און צאל־קאמער, עס איז א מחיה.

מען איבערפאלט אין די נעבט יודישע יישובים, אי, ס׳איז נישט גוט.

די רעגירונג בעוואפענט פריש הדיי טויזענד יודישע ספעציאל־פאליציי, איצט איז דא זעקס טויזענד, איז ווידער גוט, שהחינו וקימנו.

דערשאסען אין יפו צוויי יודישע באראהערציגע שוועסטער, הייליגע קרבנות.

פערבאטען אין יפו ארויסצוגעהען אויפן גאס 21 שעה אין מעת־לעת פון אכט פריה ביז פינף פארטאג, דאך אביסעלע בעפרידיגונג.

אראבער איבערפאלען און בעשיסען די באהנען און שאסען, עס טויג שוין ווידער נישט.

מען בויט נייע שאסייען צווישען ריין יודישע ישובים, דאס איז א גליק.

מרי פאשא אין איראק פערמיטעלט אויף אנ׳אמת צווישען די אראבער און דעם נציב העליון. א שלעכטער פרעצעדענט.

מיניסטער ארמסביי־גאר ליקווענט אפ אפיציעל און שריפטליך אין זיין בריוו צו וויצמאנען, איז שוין ווידער גוט.

איך גיי ארום און קלער, פאר וואס דווקא שרעקליכע נארישע און צוזעקלאזע רציחות אין א״י קרוב צו זעקס חדשים. ווער דארף זיי, און צו וועלכען צוועק, וואס פאר א פאליטיק ווערט דא געטריבען? ווער איז אונזער שונא, ווער איז אונזער פריינד און וואס פאר א צד זענען מיר אליין אין דעם שפיל?

מיר דארפען בעוואונדערן און א סך לערנען פון נציב העליון. ריכטיג, ער פיהרט דורך אין א״י אנ׳ענגלישען, פאליטישען, קאלאניאלען פלאן. דער פלאן אליין האט נישט קיין שייכות נישט מיט יודען און נישט מיט אראבער. אבער דער וועג פון דעם פלאן פיהרט זייט זעקס חדשים דורך, בלאטען און זומפען און בעריהרט שמערצליך די יודען און די אראבער. בייזע צרדים שווייגען נישט, מאכען עלות און שפייען דעם נציב אין פנים. דער נציב בעהאלט זיינע אייזערנע נערווען, ער בלייבט זעקס חדשים רוהיג. מיט זעהר פיל טאקט, ער בעהערשט זיך און אלע לאגעס. ער בעגעגנט זיך מיט אלעמען ווי א מאמע מיט קינדער. ער בעשטראפט ליכט דאס קינד און בעט זיך מיט איהם באלד איבער, און גיט דעם קינד א מתנה. דיזענגאף ז״ל האט דאך מיט זיין בעריהמטען בריף אזוי שרעקליך און נישט ברחמנות׳דיג בעליידיגט דעם נציב. דער נציב האט איהם גלייך בעזוכט. דיזענגאף ז״ל האט איהם נישט עמפאנגען. צו דיזענגאפס לוויה האט דער נציב „גע־

שיקט די העכסטע פארטרעטער. דער נציב האט געבעטען די עיריה פון תל־אביב, אז צום פאנד, וואס מען וועט גרינדען אויפן נאמען פון דיזענגאף ז״ל זאל דער בייטראג פון נציב זיין דער ערשטער אין דער רשימה.

אלס מלוכה אונטערנעמונגס דארפען מיר זעהר פיל לערנען פון נציב העליון, דאס וועט אונז ברענגען נוצען. אונזער הבלגה האבען מיר אויך געלערנט פון נציב און האט אונז פיל נוצען געבראכט. מיר דארפען אין א״י גופא חורבנעהן דעם גאנצען קורס פון סבלנות — געדולד, זיך בעהערשען, האבען אייזערנע נערווען און ראפיד, מיט אונזער גאנצען ספאר טיוען טעמפעראמענט בויען און אויסבויען אונזער לאנד ארץ־ישראל.

עס איז קלאר ווי דער טאג, אז ענגלאנד האט געקראגען דעם מאנדאט איבער א״י מיט א קלארער בעשטימונג פון פעלקער־בונד צו העלפען אין ערמעגליכען דעם יודישען פאלק, צו שאפען אין א״י א יודישע זעלבסטשטענדיגע מלוכה, אנהויבענדיג פון א יודישער נאציאנאלער היים. דער פעלקער־בונד האט דאס בעשלאסען איבער צוויי אורזאכען. ערשטענס ווייל די יודען האבען זיך אקטיו בעטייליגט אין דער מלחמה און יודען האבען קיינמאל נישט פערגעסען א״י, און זיי האבען אויך היסטארישע רעכט אויף א״י. דער פעלקער־בונד האט אויך געפיהלט אז אויב מען וועט נישט מאכען א סוף צו דער יודישער אוננארמאלער לאגע, צו די יודישע צרות, וועלען די יודישע צרות מאכען א סוף צו דעם וועלט שלום.

טשעמבערלען, האט דערצעהלט א סוד, אז דער מאנדאט איבער א״י איז אייגענטליך געווען בעשטימט פאר אמעריקא, נאר לאיד דזשארדזש האט זיך איינגע׳עקשנט, און דעם מאנדאט האט איבערגענומען ענגלאנד.

אין זומער 1922 האט דער אמעריקאנער קאנגרעס און סענאט בעשלאסען, אזוי ווי די יודען האבן דורך דער גאנצער צייט פון לאנגען גלות בעגל׳ייבט און געהאפט אין א ווידער־אויפבוי פון זייער אלטען פאטערלאנד אין א״י, אזוי ווי די יודען האבען זיך אקטיוו בעטייליגט אין דער וועלט־מלחמה דארף מען ערמעגליכען דעם יודישען פאלק צו גרינדען און צוזאמענצושטעלען אויף דאס ניי זייער נאציאנאלע היים אין דעם לאנד פון זייערע אבות, וועלכע יועט געבען דעם בית ישראל די לאנג־ערווארטעטע מעגליכקייט אויפצובויען א יודיש פרוכטבאר לעבען און א פרוכטבארע קולטור. דער־

פאר האט מען בעשלאסען... און זיי חורן איבער ווארט און ווארט די דעקלאראציע פון באלפור.

אמעריקע האט געשלאסען א פערטראג מיט ענגלאנד, אין וועלכען ס׳איז אריין דער ענגלישער מאנדאט איבער א״י.

דער פאראגראף עלף פון מאנדאט לויטעט, די ענגלישע רעגירונג פערפליכטעט זיך איבערצוגעבען צו די יודען אלע ווילדע נישט בעזעצטע ערד און דעם רעגירונגס באדען אויף צו בעזעצען זיך, איבערגעבען צו די יודען אלע קאנצעסיעס צו עקספלאאטירען די נאטור־רייכקייטען פון א״י.

די נאטור־רייכקייטען אין א״י זענען — דער ים המלח, די וואסער פאלען פאר רוטענבערגס עלעקטריע, גרויסע רייכטימער אין מארמארבערג, וועלכע קענען בעשעפטיגט הונדערט טויזענד יודען, קופערבערג, דאן איז אין א״י גאנץ זיכער פערהאנדען נאפט, דיזעלבע אדערן וועלכע ציהען זיך פון באקו איבער איראק נאך א״י.

אמעריקא האט זיך געשטעלט געגען פאראגראף עלף פון מאנדאט און געוואלט האבען פאר זיך דיזעלבע רעכט ווי אין אנדערע מאנדאט לענדער, דאס רעכט צו עקספלאאטירען די נאטור־רייכטימער, אויף דעם האט געענטפערט ענגלאנד, אז דער מאנדאט איבער א״י [illegible] א ספעציעלע בעשטימונג צו שאפען א לאנד פאר די יודען, וויבאלד נאר פאר יודען האט אמעריקע צוגעשטימט און זיך אבגעזאגט פון איהרע פאדערונגען, און דעם פערטראג מיט ענגלאנד אונטערגעשריבען.

ענגלאנד אליין מאנדאטאר האט געבראכען דעם פערטראג. זי האט דעם ווילדען און רעגירונגס־באדען צו די יודען נישט איבערגעגעבען, א״י איז בעשטימט געווארען פאר א פרייע יודישע אימיגראציע, און ענגלאנד האט איינגעפיהרט פאר יודען דעם סערטיפיקאטען סיסטעם, נאך דעם כוח הקליטה, דאס הייסט נאך די עקאנאמישע מעגליכקייטען וויפיל יודען א״י קען אריינגעמען. דאס איז א ענגלישער פאליטישער טריק. נישט ענגלאנד און נישט די אראבער שאפען אין א״י די מעגליכקייטען פאר נייע אימיגראנטען: נאר די יודישע עליה פון קאפיטאליסטען און ארבייטער שאפען פראגרעסיו, זאס ווייטער מעהר ארבייטס־פעלדער, פאר אלע פעלקער אין לאנד. אז ענגלאנד בעגרעניצט די צאהל יודישע אימיגראנטען, גיט זי דאדורך די מעגליכקייט, אז די דורך יודען געשאפענע ארבייטס פלעצער זאלען פערכאפט ווערען דורך היגע און אימיגרירטע אראבער, וועלכע קומען אריין אין א״י אהן סערטיפיקאטען, און זיי רעכנען זיך פאר לעגאל, דען די היגע רעגירונג בעשעפטיגט זיי אליין גאנץ גערן.

דער גרעסטער טייל אדמיניסטראציע אין יודישען נאציאנאלען היים איז בעזעצט דורך אראבישע בעאמטע. דער רייכער בודזשעט פון א״י, וועלכע״ איז א דאנק דער יודישער ענערגיע און אויפבוי, ווערט פריינדשאפטליך אויסגענוצט פאר די אראבישע שולען, קולטורעלען און אונטערשטיצען די קלאכען, סטיפענדיעס פאר אראבער צו שטודירען אין אויסלאנד, און אפילו פאר גרויס געלד אונטערשטיצונגען אין נישט יודישען עבר הירדן. דאגעגען די יודישע שולען, גימנאזיעס, טעכניקום און אוניווערזיטעט האבען נישט קיין רעגירונגס רעכט.

ענגלאנד האט געוואלט טון א חסד דעם ישוב אין א״י און איהם שענקען א פארלאמענט. דער פארלאמענט האט געדארפט האבען דעם פאלגענדען צוזאמענשטעל, 14 אראבער, 2 קריסטען, 4 ענגלישע בעאמטע און 8 יודען. אין דעם לאנד, וועלכע״ איז בעשטימט פון פעלקער־בונד צו שאפען א יודישע מדינה וואלטען די יודען געהאט א האפנונגסלאזע מינדערהייט און די איינגעבוירענע די „נעטיוס״ וואלטען געהאט די גרעסטע מעהרהייט.

איך ברענג דא דעם צוזאמענשטעל פון פארלאמענטען אין אנדערע ענגלישע מאנדאט לענדער און קאלאניעס: קאניא האט דריי מיליאן איינגעבוירענע, זיבצעהן טויזענד אייראפעער, פינף און פערציג טויזענד אינדיער און צוועלף טויזענד אראבער. אין קאניער פארלאמענט זיצען איינאון־דרייסיג ענגלישע, פינף אינדישע און צוויי אראבישע דעפוטאטען, פון איינגעבוירענע אויך נישט איינער. כאדעזיע האט איין מיליאן צוויי־הונדערט פערציג טויזענד איינגעבוירענע און פינף טויזענד זעקס הונדערט אייראפעער. כאדעזיע׳ס פארלאמענט האט זיבצעהן ענגלישע דעפוטאטען.

טאנגאניקע האט איבער פינף מיליאן איינגעבוירענע, פינף טויזענד ענגלענדער, פיר טויזענד אייראפעער, פיר און צוואנציג טויזענד אינדיער, זיבען טויזענד אראבער דער טאנגאניקע״ פארלאמענט האט צוואנציג ענגלישע און צוויי אינדישע דעפוטאטען.

קיין שרעק אין דער איסט ענד

(א בריוו פון לאנדאן)

פון ש. קאלדראווסקי

פאר פיל יודען אין דער איסט ענד ברענגט דער קלאנג פון צובראכענע שויבען פינסטערע זכרונות פון אמאל, אין צארישען רוסלאנד, אין פוילען, אין רומעניען.

דער בראזג פון צובראכענע שויבען איז געווען דער ערשטער אנזאג פון א שווארצער כיואליע, וואס טראגט זיך אויף יודישע קעפ, פון א צעיושעטען, ווילדען המון, וועלכער איז אויפגעהייצט, אונטערגעקויפט און פער׳שיכור׳ט געווארען צו בעפאלען יודען, צו רויבען און פלינדערען יודיש האב און גוטס.

מאנכע יודען אין דער איסט־ענד געפינען זיך דא טאקי צוליב דעם. זיי זענען אנטלאפען פון דעם פינסטערען קאשמאר, פון דעם קלאנג פון צובראכענע שויבען. אהער, קיין ענגלאנד, אין דעם לאנד פון פרייהייט און דער בריטישער טאלעראנץ. מיר האבען דא געפונען אנ׳עיר מקלט, א מקום מנוחה פון אונזערע פערפאלגער און בעדריקער. מיר האבען דא געלעבט אין רוה, פרידען און זיכערקייט און זענען דאנקבאר דעם לאנד, וואס האט עס אונז געגעבען.

מיר דא האבען געטרויערט און טרויערען אויף דעם ביטערען גורל פון אונזערע געדודפ׳טע ברידער אין יענע לענדער און זוכען צו לינדערען זייער נויט און עלענד אין וועלכע זיי זענען איינגעשליידערט געווארען.

אבער טרויערנדיג איבער׳ן גורל פון אונזערע געיאגטע ברידער אין די דאזיגע לענדער און העלפענדיג זיי האט טיף אין הארצען געטליעט דער געפיהל פון זיכערקייט אין וועלכען מיר געפינען זיך דא.

אבער פלוצים — דער אלט בעקאנטער בראזג פון צובראכענע שויבען, — אין יודישע געשעפטען און הייזער הערט זיך אויך דא. עס פערשווינדט די זיכערקייט, וואס מיר האבען אזוי טייער געשעצט, וואס נאר מיר, די פליטים פון דעם בראזג פון צובראכענע שויבען, קענען אזוי שעצען.

יודען זענען בעפאלען און געשלאגען געווארען פון פאשיסטישע כוליגאנעס. עס איז אפילו געווען א פאל, וואו פאשיסטען האבען דורכגעוואר פען א יודען דורך א גרויסען שויי־פענסטער און נאך איהם האט מען אריינגעווארפען א יודיש קינד. עס זענען אויך פארגעקומען פלינדערונגען, רוי־בעריי׳ען פון יודישע געשעפטען. קורץ, — אלע עלעמענטען פון עכטע שווארץ־מאה׳דיגע אדער ענדעקישע מעשים.

האבענדיג אט די אלע זאכען אליין דורכגעלעבט אין די אלטע „היימען״ אדער דורכגעוועהטאגט מיט אנדערע, וואלט געווען נאטירליך, אז יודען אין איסט־ענד אין לאנדאן, זאלען יוערען אנגעשראקען, אריינפאלען אין א פאניק. מאנכע פון אונזערע איסט ענדער מעיארס און אנדערע גוטע קריסטען, שרייען טאקע, אז די איסט ענדער יודען זענען אין א פאניק.

דאס איז אבער לחלוטין נישט אמת. עס הערשט נישט קיין מורא צווישען די יודען אין די איסט ענד, און געוויס נישט קיין פאניק, ווי מאנכע ווילען עס האבען.

מיר יודען, וועלכע זענען מבינים אויף עקסצעסען און פאגראמען, ווייסען אויסגעצייכענט, אז די געפאהר פון פאגראמען איז גרויס נאר דאן, ווען די רעגירונג פון דעם לאנד ווי עס האבען, אדער קוקט אויף דעם דורך די פינגער. אין ענגלאנד קען וועגען דעם קיין שום רייד נישט זיין. די פאשיסטישע אויסברוכען אין דער איסט־ענד זענען ספאראדיש און פאראיבערגעהענד.

ווי אזוי דער פאשיזם ווערט בעקעמפט אין די איסט ענד איז אמבעסטען בעוויזען געווארען דעם פאו לעצטען זונטאג. די איסט ענד, אונטער דער גלענצענדער אנפיהרערשאפט פון יודישען פאלקס - ראט האט אפגעהאלטען א געוואלדיגען זיג איבער מאזלי׳ן און זיינע שווארצע מאות. פריהער, דורך דער איניציאטיוו פון דעם יודישען פאלקס־פראנט, איז דער אינערן־מיניסטער געוואר רענט געווארען, דורך די איסט ענדער מעיארס און דורך דער דעפוטאציע פון פאלקס ראט, נישט צו דערלאזען דעם פראוואצירענדען מאזלי מארש. דער יודישער פאלקס־ראט האט זיין דעפוטאציע צום אינערן־מיניסטער מיטגעגעבען א פעטיציע, מיט לערך הונדערט טויזענד אונטערשריפטען, וואס זענען צונויפגעזאמעלט געווארען במשך פון צוויי מעת לעת, וואס דאס אליין. אגב, איז אנ׳אילוסטראציע פון דער זעלטענער ענערגיע און גוטער פיהרערשאפט פון דעם יודישען פאלקס־ראט.

נאר ווען דאס אינערן־מיניסטעריום האט די ווארנונג אויסגעהערט און האט גארנישט געטון דעם מאזלי מארש אפצושטעלען, האט עס די איסט ענד אליין געטון. „מאזלי זאל נישט אדורכגעהן״, איז געווען דער לאזונג פון דער איסט ענד, — און מאזלי איז נישט אדורכגעגאנגען.

דער זיג איז געווען א קאלאסאלער. די איסט ענד איז אפלאדירט געווארען פון גאנץ ענגלאנד, פון דער גארער וועלט. מאזלי האט געכאפט זיין גרעסטע מפלה און אלע האבען בקול רם אנערקענט מאזיל׳ס פולשטענדיגען דורכפאל.

מיר איז אויסגעקומען צו רעדען וועגען דעם מיט די טוער פון יודישען פאלקס־ראט, דער עיקר מיט דעם גוט בעקאנטען ארבייטער־טוער ס. דזשאזעף, וועלכער איז איינער פון די גרינדער און פיהרער פון דעם ראט.

דער יודישער פאלקס־ראט, דערצעהלט מיר דזשאזעף, איז קודם - כל אפאליטיש, אונפארטייאיש. הייסט עס. ער בעשטעהט פון פארשטעהער פון די יודישע פעראיינען, פון טרייד יוניאנס, סינאגאגעס. ציוניסטישע ארגאניזאציעס, יודישע יוגענד -פעראיינען, ארבייטער רינג בראנזשעס, און אזוי ווייטער. דער פולער נאמען איז: „יודישער פאלקס־ראט געגען פאשיזם און אנטיסעמיטיזם״, און אונטערגעשטראכען „אונפארטייאיש״.

דער הויפט־ציועק פון דעם ראט איז — אלץ טאקי אין די ווערטער פון מר. דזשאזעף — „איינצושטעלען און אויפצוהאלטען דאס לעבען מיט אונזערע שכנים אין פרידען און הארמאניע: בעקעמפען די פאשיסטישע פראפאגאנדע. ארבייטען צוזאמען אין דער ריכטונג מיט פעראנטווארטליכע נישט יודישע קערפערשאפטען, ווי די ליבער־פארטיי און אנדערע״.

די יודען אין דער איסט־ענד, בעשטעטיגט דזשאזעף, האבען נישט קיין מורא פאר׳ן פאשיסטישען כוליגאניזם. דער פאניק געשריי ווערט פערשפרייט פון אונפעראנטווארטליכע פערזאנען און גרופען. זיי רעדען און פרובירען זיך ארגאניזירען אין פערשידענע „זעלבסטשוץ ארגאניזאציעס״ און טוען אב אנדערע אומפעראנטווארטליכע אקטען, וואס נישט נאר העלפט עס נישט צו בעקעמפען דעם פאשיזם און אנטיסעמיטיזם נאר עס שטויסט אב די סימפאטיע פון די ליבעראלע מאסען און שאפט דעמאראליזאציע.

מר. דזשאזעף רופט דעריבער אין נאמען פון יודישען פאלקס כלל צו אלע יודען אין די איסט ענד, נישט צו לאזען זיך פראוואצירען נישט פון די פאשיסטען ווי אויך נישט צו זיין שותפים צו אונפעראנטווארטליכע אקטען.

די פֿאַשיסטען אין בעלגיען

האבען געשאַפען א פעראייניגטען פראנט

בעלגישע רעגירונגס=צייטונג וואָרנט, אז די איינהייט פֿון דער בעלגישער מלוכה איז אין געפֿאַהר

„די איינהייט פֿון דער בעלגישער מלוכה אין געפֿאַהר!"

„די אַנטי־בעלגיער האָבען זיך פֿעראייניגט!"

— דאָס זענען צוויי „קעפּלעך", וואָס געהען זייט עטליכע טעג נישט אַראָפּ פֿון די שפּאַלטען פֿון דער גאַנצער בעלגישער פּרעסע. און איין צייטונג, דער האַלב־אָפֿיציעלער מלוכה־אָרגאַן, „לע סואַר", דרוקט אונטער דער איבערשריפֿט: „די איינהייט פֿון בעלגיען אין סכנה", טאָג־טעגליך, אַלאַרמירענדע לייט־אַרטיקלען.

וואָס איז דאָ אייגענטליך געשעהען? צי האַלטען מיר שוין טאַקי אַזוי־ווייט?

אויף וויפֿיל איהר אַלע — און מיר דאָ — ווייסען, איז דערווייל ב"ה נאָך קיין מלחמה נישט אויסגעבראָכען, און דייטשלאַנד, וואָס האָט „אַנ־אויג" אויפֿ'ן פֿלעמישען טייל פֿון בעלגיען, האָט נאָך נישט געהאַט די געלעגענהייט אָנצוגרייפֿען די בעלגישע אומאָבהענגיגקייט. פֿון וואַנען, אלזאָ, איז בעדראָהט די בעלגישע אומאָבהענגיגקייט — און וואו ליגט די סכנה פֿאַר דער איינהייטליכקייט פֿון דער בעלגישער מלוכה?

אָבער א געשעהעניש, וואָס איז די טעג פֿאָרגעקומען ביי אונז — אַנ'ענין פֿון ערשטקלאַסיגער פּאָליטישער בעדייטונג — האָט אַלעמען ,אויפֿגעמאַכט די אויגען.

דער „פֿיהרער" פֿון דער היטלעריסטישער „רעקס" פּאַרטיי, לעאָן דעגרעל ,איז די טעג געפֿאָהרען אויף עטליכע טעג קיין דייטשלאַנד. און דעם טאָג, ווען ער איז מיט'ן אַעראָפּלאַן געקומען פֿון קעלן קיין אַנטווערפּען, איז געשלאָסען געוואָרען אַנ'אָבמאַך צווישען די פֿלעמישע נאַציאָנאַליסטען און „רעקס", וועגען צוזאַמענאַרבייט" געגען דער קאָמוניסטישער געפֿאַהר".

אָט, דער דאָזיגער פֿאַקט, האָט עס פֿעראורזאַכט דעם טומעל אין בעלגיען — און דעם אַליאַרם פֿון דער רעגירונגס־צייטונג „לע סואַר", ביז איצט האָבען בעמליך די דאָזיגע צוויי פֿאַשיסטישע פּאַרטייען, די פֿלעמישע נאַציאָנאַליסטען און „רעקס", זיך זעהר העפֿטיג בעקעמפֿט, ווי בעקאַנט, האָבען די פֿלעמישע נאַציאָנאַליסטען ,אָדער ווי מען רופֿט זיי אַנדערש: „פֿראַנטיסטען", אַנ'אויסגעשפּראָכען־סעפּאַראַטיסטישע טענדענץ: זיי זאָגען אָפֿען, אז זיי זענען היטלעריסטען ,אז זיי ווילען אָברייסען פֿלאַנדערען, די פֿלעמישע געגענד פֿון בעלגיען, און זיך אַנשליסען אין האָלאַנד, כדי צו שאַפֿען דאָס „גרויסע נידער דייטשע גערמאַנישען רייך".

די פֿלעמיש־נאַציאָנאַלע בעוועגונג ווע"ט, בכן, אין אַלע בעלגישע קרייזען, בעטראַכט ווי א שטאַטס פֿיינדליכער עלעמענט און קיין שום אַנדערע פּאַרטיי, מעג זי זיין ווי צוקריגט מיט דער רעגירונג, וועט זי קיינמאָל נישט מאַכען יד־אחת מיט דער דאָזיגער אָפֿען־שטאַטספֿיינדליכער ריכטונג, כדי צוזאַמען צו שאַפֿען די אָפּאָזיציע.

* * *

אָבער זינט עטליכע וואָכען איז די בעלגיש־פּאַטריאָטישע עפֿענטליכע מיינונג בעאומרוהיגט געוואָרען צוליב א נייער ערשיינונג. עס האָט זיך בעמליך אָנגעפֿאַנגען אַנ'אָפֿענע קאָקעטעריע צווישען די צוויי פּאַרטיי־אָרגאַנען פֿון „רעקס" און די פֿלעמישע נאַציאָנאַליסטען אין פֿלאַנדערען. מען האָט זיך געגענזייטיג געשיט קאָמפּלימענטן און

פֿון אונזער קאָרעספּאָנדענט
מ. י. נירענבערגער

אָנגעהויבען אָפֿען רעדען וועגען א דערנעהנטערונג — צוליב דער „קאָמוניסטישער געפֿאַהר".

אָט, למשל, האָט די צייטונג „דע סכעלדע", דער אָפֿיציעלער אָרגאַן פֿון די פֿלעמישע נאַציאָנאַליסטען, מיט קאַרגע צוויי וואָכען צוריק פֿעראָפֿענטליכט א כאַראַקטעריסטישען אַרטיקעל, אין וועלכען מען האָט אָפֿען גערופֿען „רעקס" זיך משדך צו זיין מיט די פֿלעמישע נאַציאָנאַלסטען.

דאָ האָט איהר עטליכע, אינטערעסאַנטע שטעלען פֿון יענעם אַרטיקעל. וואָס האָט דערפֿיהרט צום שידוך:

„... צי וועט קומען צו אַנ'אָפּמאַך צווישען „רעקס" און די פֿלעמישע נאַציאָנאַליסטען?

„... פֿאַ וואָס זאָל נישט קומען צו אזא נס?.

היטלערס קומען צו דער מאַכט, אין דייטשלאַנד, איז דאס דען נישט געווען א נס?"

„... רעקס סימפּאַטיזירט מיט דעם נייעם, נאַציאָנאַל - סאָציאַליסטישען דייטשלאַנד, — מיר אויך"

אָבער, עס איז נישט געבליבען ביי דעם דאָזיגען אַרטיקעל.

נישט רעקס ,נישט די פֿלעמישע נאַציאָנאַליסטען, האָבען זיך נישט געוואָלט בעגנוגענען מיט פּלאַטאָנישע ליבעס־ערקלערונגען.

דער פֿלעמישער רעקסיסטען־פֿיהרער, פּאָל דע מאַנט, איז געוואָרען דער שדכן, עטליכע קורצע טעג האָבען געדויערט די פֿערהאַנדלונגען און איצט איז דער שידוך געשלאָסען געוואָרען:

עס איז געשאַפֿען געוואָרען אַנ' „אַנטי קאָמוניסטישער פֿראָנט".

ציל: בעקעמפֿען דעם קאָמוניזם; שאַפֿען אַנ־אויטאָריטעטען שטאַאַט; פֿערניכטען דעם מאַרקסיזם, — לויט'ן דייטשען מוסטער. אין דער נאַציאָנאַליטעטען־פֿראַגע: צוטיילונג פֿון בעלגיען אין די אויטאָנאָמע געגענדען: וואַלאָניע, פֿלאַנדערען, קאַנטאָן־ברוסעל אַלס צוויי שפּראַכיגע געגענד, יעדער פֿון די דריי געגענדען וועט פֿאַרמאָגען זיך האָבען א זעלבסטשטענדיגע רעגירונג.

* * *

איצט, נאָך דעם דאָזיגען אָפּמאַך, קאָנט איהר שוין פֿערשטעהען דעם זין פֿון די אַליאַרם־קעפּלען אין דער בעלגישער פּרעסע.

אַביסעלע קיביץ
(הומאָר פֿון טאָג)

— היינט ביינאַכט האָט זיך מיר גע'חלום'ט, אַז דו האָסט מיר געגעבען אַ קוש.

— איך וואָלט זיך געפֿיהלט גליקליך, ווען דער חלום זאָל פֿערווירקליכט ווערען.

— וואָלט שוין גאָרנישט געווען אַזוי גליקליך, זאָלסט מיך לאָזען דיר דערצעהלען דעם סוף פֿון חלום.

* * *

אַ מאַן האָט טעלעפֿאָנירט זיין דאָקטאָר, אַז זיין פֿרוי האָט פּלוצלונג פֿערלוירען איהר לשון.

— אַזוי, איהר האַלט עס פֿאַר ערנסט? — האָט געזאָגט דער מאַן — אַז איהר וועט זיין און מיין געגענט אין אַ זעקס וואָכען אַרום, קומט אַריין, און כאַפּט אויף איהר אַ קוק.

פֿראַנקרייך בויט אַ בעפעסטיגטע ליניע אויף דער בעלגיש=פֿראַנצויזישער גרעניץ

דער רושם, וואָס דער בעלגישער שריט האָט אַרויסגערופֿען אין דער וועלט, ווערט נישט שוואַכער. פֿאָלגענדע אויסשאַצונג געפֿינען מיר אין אַ אויסלענדישער צייטונג וועגען דער געשאַפֿענער לאַגע.

„די רעדע פֿון בעלגישען קעניג האָט איבערראַשט אייראָפּע; זי איז געווען אַנ'איבערראַשונג פֿאַר אַלע און נאָר אין צוויי ערטער איז זי נישט געווען קיין איבעראַשונג: אין ענגלישען אויסערן - מיניסטעריום און אין פֿראַנצויזישען גענעראַל - שטאַב. מען קען אָננעהמען, אַז די ווענדונג אין דער בעלגישער פּאָליטיק איז געקומען מיטן וויסען פֿון לאָנדאָן, און מען קען פֿערזיכערען, אַז די דאָזיגע ווענדונג האָט מען פֿאָרויסגעזעהן אין פּאַריז.

דער פֿראַנצויזישער גענעראַל - שטאַב האָט שוין מיט עטליכע חדשים צוריק אויסגעאַרבייט און שפּעטער אָנגעהויבען אדורכצופֿיהרען אַ פּלאַן פֿון בויען אַ בעפֿעסטיגטע ליניע אויף דער בעלגיש - פֿראַנצויזישער גרענעץ.

די ערקלערונג פֿון דאָזיגען מאָדנעם שריט — פֿון בויען אַ בעפֿעסטיגטען פֿראָנט אויף געגען דעם איינענעם פֿעראיבדעטען — איז געווען פֿאָלגענדע: די בעלגישע בעפֿעסטיגונגס - ליניע אויף דער דייטשבעלגישער גרענעץ, איז נישט גענוג שטאַרק, און דעריבער דאַרף מען זי פֿערדאָפּלען אויף דעם פֿראַנצויזישען טעריטאָריום, בכדי אויסצומיידען דאָס עס זאָל זיך נישט איבער'חזר'ן דער פֿאַל פֿון אַריינדרייען זיך קיין פֿראַנקרייך דייטשע קאָרפּוסען דורך בעלגיען. אין דער דאָזיגער ערקלערונג האָט מען געפֿיהלט אַ געוויסע אומנעצייגענקייט, איצט איז אָבער געוואָרען קלאָר, אַז די פֿראַנצויזישע גענעראַלען האָבען שוין לאַנג פֿערשטאַנען, דאָס די מאַזשינאָ - ליניע דאַרף מען פֿערלענגערען ביז צום ים, ווייל עס איז שוין נישט פֿערהאַן קיין זיכערקייט, דאָס בעלגיען וועט ביי יעדער אינטערנאַציאָנאַלע לאַגע פֿערטיידיגען איהרע פֿולקען מיט די פֿראַנצויזישע און דעקען דעם לינקען פֿליגעל פֿון דער פֿראַנצויזישער סטראַטעגישער ענטוויקלונג. אין איניגע חדשים אַרום וועלען די נייע בעפֿעסטיגונגען זיין פֿערטיג אין די פֿראַנצויזישע אַרמעע וועט זיך פֿיהלען געשיצט אונטער די בעטאָן - בעפֿעסטיגונגען, וואָס ציהען זיך פֿון שווייצאַריען ביז צום ים.

פֿערשטעהט זיך, יעדער שיצט אויף זיין שטייגער, אָבער פֿון דער זייט קען אויסווייזען מערקווירדיג דער איבריגער אייפֿער פֿון די פֿראַנצויזען, וואָס גיבען אויס הונדערטער מיליאָנען אויף צו בעפֿעסטיגען די גרעניץ, וועלכע קיינער בעדראָהט נישט. עס איז זיך באמת שווער פֿאָרצושטעלען אַזאַ פֿאַל, אַז בעלגיען זאָל זיך געפֿינען אין מלחמה־צושטאַנד מיט פֿראַנקרייך און פֿון דער צווייטער זייט קען מען זיך נישט פֿאָרשטעלען, אַז דייטשלאַנד זאָל איבער'חזר'ן דעמזעלבען פֿעהלער און אַריינרייסען זיך קיין פֿראַנקרייך דורך בעלגיען.

ווי עס זאָל אָבער נישט זיין, איז דער פֿראַנצויזישער גענעראַל־שטאַב געטראָפֿען געוואָרען צוגעגרייט צו דער נייער געשאַפֿענער לאַגע ד. ה. פֿון בעלגיענס אוועקגעהן פֿון לאָקאַרנאָ און פֿון מיליטערישען בונד מיט פֿראַנקרייך.

וואַהרשיינליך האָט מען זיך פֿערוואונדערט אין לאָנדאָן נאָך ווייניגער מיט דער בעלגישער נייטראַליטעטס ערקלערונג. עס איז פּשוט אומגלויבליך, אַז אין בעלגיען זאָל מען זיך וואַגען אויף אזא שריט, אָהן אַ פֿריהערדיגער פֿערשטענדיגונג מיט ענגלאַנד. אומגלויבליך דערפֿאַר, ווייל אָהן ענגלאַנד קען נישט עקזיסטירען נישט קיין נייטראַל און אויך נישט אומנייטראַל בעלגיען. איהר סטראַטעגישע לאַגע איז אַזעלכע, אַז איהר, זעלבסטשטענדיגע עקזיסטענץ, האָט זי צו פֿערדאַנקען נאָר ענגלאַנד. ענגלאַנד איז נויטיג פֿאַר בעלגיען, פּונקט אַזוי ווי בעלגיען איז נויטיג פֿאַר ענגלאַנד.

בעלגיען קען פֿיהרען מלחמה מיט דייטשלאַנד אָדער מיט פֿראַנקרייך נישט מעהר ווי 10 טעג. דאַן מוז קומען די קאַטאַסטראָפֿע און אָנטערוואָרפֿונג. אָבער בעלגיען קען אַרויס ווידער אַלס זיגער, אויב אויף איהר זייט וועט שטעהען ענגלאַנד, און ענגלאַנד מוז זיך אָננעהמען פֿאַר בעלגיען, ווייל לויט דער מיינונג פֿון ענגלישען גענעראַל־שטאַב און דער גאַנצער ענגלישער בעפֿעלקערונג (אויב ענגלאַנד וועט אויסקומען צו פֿיהרען אַ מלחמה) מוז ענגלאַנד פֿיהרען די מלחמה נישט אויפֿן בריטישען טעריטאָריום נאָר אויף דעם בעלגישען.

קיינער טראַכט איצט נישט אין מערב־אייראָפּע צו פֿיהרען מלחמה מיט ענגלאַנד און דעריבער קען זיך בעלגיען פֿיהלען אין פֿולער זיכערקייט און האָט נישט נויטיג קיין סיסטעם פֿון קאָלעקטיווער זיכערקייט.

דער בעלגישער שריט האָט פֿאַר פֿראַנקרייך אַ פּאָליטישע בעדייטונג אָבער פֿון מיליטערישען שטאַנדפּונקט פֿערלירט פֿראַנקרייך נישט קיין סך, דער צפֿון'דיגער טייל פֿון איהר מזרח־גרעניץ איז איצט נישט נאָר געוואָרען נישט־פֿערלירבאַר, נאָר להיפּוך, זי איז געוואָרען זיכערער דורך דער בעלגישער נייטראַליטעט, ווי ביז איצט אונטערן שוץ פֿון די בעלגישע דיוויזיעס.

אָבער אויב די פֿראַנצויזען פֿערלירען נישט קיין סך, געווינען אָבער די דייטשען זעהר אַ סך. די מערב'דיגע גרעניץ פֿון דייטשלאַנד האָט איצט פֿערקלענערט אויף אַ העלפֿט, בסך צו פֿערטיידיגען די מערב'דיגע גרעניץ, וואָס ציהט זיך פֿון שווייצאַריען ביז בעלגיען וועט זי איצט מוזען אוועקשטעלען בעדייטענד ווייניגער כּוחות די פֿריהער.

אויב עס איז שמאָלער געוואָרען פֿאַר דייטשלאַנד דער אַריינגאַנג קיין פֿראַנקרייך, איז אָבער אויך פֿאַר פֿראַנקרייך פֿערקלענערט געוואָרען דער אַריינגאַנג קיין דייטשלאַנד. און אין פֿאַל פֿון אַ קאָנפֿליקט אויף מזרח־אייראָפּע וועט זי דאָרט קענען אַהינוואַרפֿען אַ בעדייטענדען פּראָצענט פֿון איהרע דיוויזיעס און דאָס נישט נאָר דערפֿאַר. וואָס זי וועט קענען ביז אַ מינימום פֿערקלענערען איהרע כּוחות אויף דער בעלגישער גרעניץ, נאָר הויפּטזעכליך דערפֿאַר, וואָס עס ווערט בעדייטענד פֿערקלענערט די מאַנעווריר - פֿעהיגקייט פֿון דער פֿראַנצויזישער אַרמעע. אויב פֿראַנקרייך וואָלט געוואָלט קומען צו הילף איינעם פֿון איהרע פֿריינד אויף מזרח־אייראָפּע, וואָלט די צאָהל עהנליכע סטראַטעגישע קאָמבינאַציעס געווען זעהר קליין: אויף דעם שמאָלען פּאַס צווישען שווייצאַריען און בעלגיען קען אַ פֿעלד־צוג נישט קיין סך אויפֿטאָן.

דעריבער מוז מען פֿעסטשטעלען, אַז די פֿרידליכע רייד פֿון בעלגישען קעניג קען צוגעבען אַ נייע האָפֿענונג יענע קריגערישע מענשען, וואָס טראַכטען וועגען אַנ' „אַקציע אויף מזרח": איצט איז דאָס פֿאַר זיי לייכטער אדורכצופֿיהרען, ווי ביז איצט, ווייל די בעלגישע נייטראַליטעט פֿערגרעסערט דייטשלאַנד'ס זיכערקייט אויף מערב.

אין דער יודישער אויטאָנאָמער געגענד

ביראָ־בידזשאַן

אין דער יודישער אויטאָנאָמער געגענד האָט זיך ברייט פֿאַנאַנדערגעוויקעלט די בעריכט־קאַמפּאַניע פֿון די דעפּוטאַטען פֿון די ראַטען אויף פּלענומס פֿון די דאָרפֿישע און ישוב־ראַטען. עס זענען שוין אין דער געגענד פֿאָרגעקומען אַרום 80 פֿערזאַמלונגען פֿון וויילער, אויסער ביראָ־בידזשאַנער ראַיאָן. עס האָבען זיך פֿערענדיגט די פּלענומס פֿון די דאָרפֿישע און ישוב'דיגע ראַטען. 98 דעפּוטאַטען האָבען אָפּגעגעבען בעריכטען פֿאַר זייערע וויילער. די וויילער קריטיקירען אומעטום די שוואַכקייט אין דער אַרבייט פֿון די ראַטען־אָרגאַנען און פֿון איינצעלנע דעפּוטאַטען. איבעראַל הויפּט ווערט ברייט קריטיקירט די גאַנצע אָנפֿיהרונג מיט די איבערוואַנדערישע קאָלוניסטען, די שלעכטע קולטור־מאַסאָווע אַרבייט, אין אַ רייהע פֿאַלען גיבען די וויילער א נעגאַטיווע אָפּשאַצונג דער אַרבייט פֿון די דאָרפֿס־ראַטען און רופֿען אָפּ די דעפּוטאַטען, וועלכע האָבען זיך נישט בערעכטיגט אויף דער אַרבייט. עס איז אָפּגערופֿען געוואָרען דער פֿאָרזיצער פֿון וואָלאָטשיעווקער דאָרפֿס־ראַט ראָרפֿמאַן.

דער פּלענום פֿון ביראָקאַנער דאָרפֿס־ראַט, בירער ראַיאָן, האָט געדויערט צוויי טעג. עס זענען אַרויסגעטראָטען אין די דעבאַטען 50 מאַן, וועלכע האָבען קריטיקירט די אַרבייט פֿון ראַט. עס איז נישטאָ קיין בריקען ,אויף די גאַסען [illegible] נישט געמאַכט געוואָרען קיין טראָטואַרען, עס איז נישטאָ קיין בעלויכטונג אין די גאַסען, עס איז נישטאָ קיין גוטע ביבליאָטעק, קיין געביידע פֿאַר דער פֿייערלעשער־קאָמאַנדע און א. וו.

פֿאַר פּאַסיווער אַרבייט זענען אָפּגערופֿען געוואָרען די דעפּוטאַטען בינקאָווסקאַיאַ, קאָטשענקאָ און זאַסלאַווסקי. אַנשטאָט זיי האָט מען אויסגעוועהלט די סטאַכאַנאָווצעס געלוין, צייטעלמאַן, גינזבורג און מילאַך.

דעם 14־טען אָקטאָבער האָבען זיך אָנגעהויבען די בעריכטען פֿון די דעפּוטאַטען פֿון ביראָ־בידזשאַנער שטאָט־ראַט.

די דעבאַטען זענען געווען פֿערשידענזייטיגע און אינטערעסאַנטע. די וויילער האָבען זיך געטיילט מיט די דערגרייכונגען פֿון זייער אַרבייט. צוגלייך דערמיט האָבען זיי שאַרף קריטיקירט די פֿעהלערן אין דער וואוילאייינאָרדענונג פֿון דער שטאָט, די שוואַכע אויפֿמערקזאַמקייט פֿונ'ם שטאָט־ראַט צו די נייע איבערוואַנדערער, דער נישט־צופֿרידענשטעליגער צושטאַנד פֿון די בויאונג אין דער שטאָט .מען האָט אויך קריטיקירט, וואָס אין דער שטאָט איז נישטאָ קיין קלוב א. אז. וו.

די וויילער האָבען אַריינגעטראָגען א פֿאָרשלאַג צו פֿערברייטערען די נעץ מאַגאַזינען, פֿערבייטערען דעם סחורה־אַסאָרטימענט, איינאָרדענען טראָטואַרען ,בעלייכטונג די גאַסען, פֿערשיטען די גריבער ,נישט לאָזען בעזעצען זיך אין די ניי־געבויטע הייזער, כּל־זמן זיי ווע[illegible] נישט פֿערענדיקט ווערען איינגאַנצען. פֿערבעסערען די סאַניטאַרישע אויפֿזיכט א. א. וו.

אין משך פֿון אַ חודש צייט זענען אָנגעקומען 209 פֿאָרשלאַגען פֿון אַרבייטענדיגע צום פּראָיעקט פֿון דער נייער קאָנסטיטוציע.

אויף די פּלענומס פֿון די ראַטען אין סמידאָוויטשער ראַיאָן זענען בייגעווען 1100 מאַן, אויפֿ'ן פּלענום פֿון ביראָפֿעלדער ראַט זענען געקומען 150 מאַן

„דאָס אַלטע טעסטאַמענט איז דער מקור פֿון פֿערברעכערישקייט"
נאַציס ווייסען, אַז „יודישע פֿערברעכער" האָבען געבראַכט אויף דער וועלט דעם מאַרקסיזם...

בערלין, (יט"א) אין די ראַהמען פֿון דער אַנטעקינדיגטער אַקציע צו „ענטשיידען דאָס דייטשע רעכט" וואָס איז בעשלאָסען געוואָרען אויף דער לעצ־טענס פֿאָרגעקומענער נאַציישער יוריסטען - קאָנפֿערענץ, וועט איצט דורכגעפֿיהרט ווערען א קאַמפּאַניע וואָס דאַרף „בעווייזען" די שייכות פֿון יודענטום מיט דער... קרימינעלער וועלט. אין דעם צוזאַמענהאַנג וועט דורכגעפֿיהרט ווערען א „היסטאָרישע" אויספֿאָרשונג, ביז צוריק צום אָנהויב פֿון 19טען יאָהרהונדערט, און צו די דאָזיגע אויספֿאָרשונג דאַרף ליפֿערען בעווייזען וועגען דעם „וואָס עס איז געוואָרען פֿון די קינדער און קינדס־קינדער פֿון די דעמאָלס־טיגע פֿערברעכער".

די „פֿראַנקפֿורטער צייטונג" טיילט מיט א טייל פֿון די אינסטיטוציעס, וואָס די דערמאָהנטע יוריסטען־קאָנפֿערענץ האָט בעשלאָסען פֿאַר די „פֿאָרשער", וואָס וועלען זיך פֿערנעהמען מיט דעם ענין, און די דאָזיגע אינסטרוקציעס ווערט צוו. אנד. געזאָגט, אַז „דאָס אַלטע טעסטאַמענט. וואָס איז אין זיין יסוד־קאָנצעפּציע דער מקור פֿון פֿערברעכערישקייט, דאַרף אויסגענוצט ווערען אָהן קיין שום טאַקטישע וואַקלער נישען צו בעווייזען, אַז די יודען זענען א פֿאָלק מיט פֿערברעכערישע נטיות".

„די יוריסטישע וואָכענשריפֿט" (אָרגאַן פֿון נאַצישען יוריסטען־בונד) טיילט מיט, אַז אויף זיצונג פֿון דער דערמאָהנטער קאָנפֿערענץ איז געווען געוויד־מעט דער פֿאָרשטעלונג פֿון יודען אַלס פֿערברעכער. דער הויפּט־רעדנער אויף דער דאָזיגער זיצונג איז געווען דער נאַצישער ליטעראַט דר. פֿאָן לעערס (וועל־כער איז אויך דער מחבר פֿון ד. דערמאָהנטע אינסטרוקציעס). ער האָט דערצעהלט זיינע צוהערער, אַז אין אָנהויב פֿון 19־טען יאָהרהונדערט אין דייטש־לאַנד, בעזונדערס דער רהיין־געביט געווען פֿערד־פֿלייצט מיט... „בעוואַפֿענטע יודישע פֿערברעכער־באַנדעס", און אַז פֿון די קינדער פֿון די דאָזיגע קרי־מינאַליסטען זענען שפּעטער אַרויסגעקומען מאַרק־סיסטען, שפּעקולאַנטען און שווינדלער".

Dr. Zalcwasser
כירורג
CEGIELNIANA 19, tel. 125-27
נעמט אָן פֿון 1-2 מיטאָג און פֿון 4-6 אָוונט

אלע טירען שליסען זיך פאר די דייטשע יודען

זיי זוכען לענדער וואוהין אויסצוואנדערן און די מעגליכקייטן פאר עמיגראציע ווערן אלץ קלענער

(א בריף פון בערלין)

פון ב. סמאליאר

אויף דער „מיינעקע שטראסע", אין צענטער פון בערלין און אויף דער „שטעגליצער שטראסע", וואס ליגט נישט אין סאמע צענטער, שטעהען יודען אוןווארטען אויף זייער גורל, ווארטען אז מען זאל זיי העלפען אויסוואנדערן פון דייטשלאנד.

אויף דער „מיינעקע שטראסע" איז די ציוניסטישע ארגאניזאציע. דארט קאן מען קריגען דעם גליקליכען סערטיפיקאט צו פאהרען קיין פאלעסטינע, אויף דער „שטעגליצער שטראסע" איז דער הילפס-פעראיין פאר דייטשע יודען, דארט העלפט מען יודען אויסצוואנדערן קיין אמעריקע, ארגענטינע, בראזיל, און קיין זיד-אפריקע.

די אויסוואנדערונג פון דייטשע יודען קיין דרום אפריקע האט אין פערלויף פון די לעצטע צוויי יאהר אנגענומען גאנץ בעדייטענדע פארמען, יודען זענען פון דייטשלאנד אפגעפאהרען קיין יאהאנעסבורג, קיין קעיפטאון, און עס האט זיי געגומען גארנישט לאנג זיך דארט איינצוארדנען און איבערצוברענגען פאמיליע און פריינד.

אבער פון דעם ערשטען נאוועמבער אן — ווערען די טיערען פון דרום־אפריקע פאקטיש געשלאסען פאר דער יודישער איינוואנדערונג פון דייטשלאנד, פון דעם 1-טען נאוועמבער אן געהען אין דרום־אפריקע, זאל אויסשטעלען א בעפולמעכטיגונג, אז ער וואס וועלען אוממעגליך מאכען פאר יודען אריינצוקומען אין לאנד.

עס איז ביז איצט געווען אין דרום-אפריקע א טראדיציע: א יודישער עמיגראנט איז אנגעקומען פון דייטשלאנד, האט ער נישט געדארפט האבען ביי זיך קיין שום געלד און קיין בעזונדערען קאפיטאל עס איז גענוג געווען אז עמיצער וואס וואוינט אין דרום־אפריקא, זאל אויסשטעלען א בעפולמעכטיגונג, אז ער גאראנטירט מיט פינף הונדערט דאלאר צו דער רעגירונג אין פאל דער אנגעקומענער וועט פאלען צולאסט אויף דער בעפעלקערונג און דער אנגעקומענער איז זאפארט פון דער שיף ארונטערגעלאזט געווארען.

וועלכער יוד אין דרום-אפריקע וועט עס נישט וועלען דורך אזא ציינגיש גאראנטירען דאס אריינקומען פון דייטשע יודען? האבען די יודען פון דרום אפריקע מיט פערגניגען אונטערגעשריבען די ציינגישען פאר יודען פון דייטשלאנד און האבען דורך דעם ערמעגליכט טויזענדער דייטשע יודען זיך בעזעצען אין די גרעסערע שטעט און זיך דארט שנעל און ליכט איינארדנען.

יודען אין דייטשלאנד פלעגען קריגען בריף פון זייערע נאר-וואס איינגעוואנדערטע משפחה-לייט און א שטראהל פון האפנונג האט שטענדיג געשיינט פאר זייערע אויגען — דער שטראהל פון האפענונג, אז אייב מען וועט זיי נישט אריינלאזען ערגעץ אנדערש וועלען זיי נאך צו יעדער צייט קאנען פאהרען קיין דרום - אפריקע.

איצט איז די דאזיגע האפענונג מיט אמאל אויסגעלאשען געווארען. די נייע אימיגראציע - געזעצען וואס געהען אריין אין קראפט אין דרום־ אפריקע, שאפען אפ דעם סיסטעם פון גאראנטירן פאר די אריינגעקומענע דייטשע יודען בלויז דורך גאראנטיעס, די נייע אימיגראציע-געזעצען פאדערען אז יעדער אנגעקומענער עמיגראנט זאל האבען מיט זיך פערזענליך נענוג מזומן געלד, אהן אייגענעם קאפיטאל אין קעשענע וועט פון קומענדיגען חודש אן קיין איינציגער דייטשער יוד נישט קאנען אריינקומען קיין דרום־ אפריקע.

וואלטען יודען געקאנט ארויסנעהמען פריי זייערע קאפיטאלען פון דייטשלאנד, וואלט די דאזיגע נייע גזירה נישט געווען אזא שווערע פאר די דייטשע יודען. די צרה איז אבער וואס פון דייטשלאנד טאר קיינער מעהר ווי צעהן דייטשע מארק נישט ארויספיהרען און קיין „טראנספערזאפמאך", לויט וועלכען מען זאל קאנען ארויסנעהמען יודיש קאפיטאל דורך סחורות, איז צווישען דייטשלאנד און דרום אפריקע אויך נישט פאראן.

די טירען פון דרום־אפריקע, ביז איצט פאקטיש פריינט-אפענע פאר דעם דייטשען יודענטום, בלייבען דערפאר אויף דעם נייעם יאהר אבסאלוט געשלאסען.

דאס דייטשע יודענטום פערליערט נאך איינע פון זיינע לעצטע האפענונגען זיך ארויסצורייסען פון נאצי־לאנד. די קייטען, אין וועלכע די 400.000 יודען אין דייטשלאנד זענען געשמידט, ווערען מעהר און מעהר צוזאמענגעפרעסט...

* * *

צווישען די לענדער וואוהין דייטשע יודען קריגען פון וואנדער-צו-וואנדער שוואכערע אויסזיכטען איינצוואנדערען, איז אויך אמעריקע.

געווען אמאל א צייט — און דוקא נישט לאנג צוריק — ווען די אמעריקאנער קאנסולאטען אין דייטשלאנד זענען געווען ליבעראל און געגעבען וויזעס צו דייטשע יודען. זיי האבען נישט געמאכט קיין אויסנאהמען אין די אימיגראציע-געזעצען, זיי האבען בלויז אויסגענוצט די אימיגראציע-געזעצען מיט מילדער ליכטקייט אין די ראהמען פון די אינסטרוקציעס, וועלכע זיי האבען פון וואשינגטאן.

איצט איז די דאזיגע צייט שוין פאריבער. דייטשע יודען ווען זיי קומען איצט אין די אמעריקאנער קאנסולאטען, טרעפען זיי שוין מעהר נישט אזא סימפאטישע בעציהונג ווי זיי האבען געטראפען מיט א יאהר צוריק. דייטשע יודען ווען זיי קומען אין די אמעריקאנער קאנסולאטען נאך וויזעס האבען עס איצט זעהר און זעהר שווער.

די הויפט־שוועריגקייט וואס ווערט געמאכט פאר דייטשע אויסוואנדערער, איז דאס וואס דער אמעריקאנער קאנסול וויל דווקא זיי זאלען איהם איבערצייגען אז זיי קאנען זייער קאפיטאל פון דייטשלאנד מיט זיך מיטברענגען קיין אמעריקא, אלע אין דייטשלאנד ווייסען, אז קיינער טאר פון דאנען קיין פערמעגען נישט ארויספיהרען, אבער מאנכע פון די אמעריקאנער קאנסולען, וואס האבען צו טון מיט וויזעס, זענען דווקא איינגעשפארט און ווילען מען זאל זיי גאראנטירען אז די אויסוואנדערער וועלען אנקומען קיין אמעריקע מיט טענער קאפיטאל.

און עס העלפען נישט אין פיל פאלען די פאפירען, וואס די דייטשע יודען בעקומען פון זייערע קרובים אין אמעריקע. און עס העלפט אויך נישט, אין מאנכע פאלען, זאגאר א גאראנטיע פון אן'אמעריקאנער סענאטאר אדער קאנגרעסמאן. און עס העלפט אויך נישט אפילו דאס, וואס מאנכע קרובים אין אמעריקע דעפאזיטירען אין אן'אמעריקאנער באנק גע־וויסע סומען געלד אויף די נעמען פון יענע, וואס דארפען קריגען אין דייטשלאנד די אמעריקאנער וויזע, כדי צו איבערצייגען דעם קאנסול, אז די דאזיגע איינוואנדערער וועלען האבען זייער אייגען געלד אזוי שנעל ווי זיי וועלען אראפקומען פון דער שיף.

וואס וועט אונטער אזעלכע אומשטענדען ווערען פון דעם דייטשען יודענטום? וואוהין וועלען זיי פארט אויסוואנדערען? וועט די ברייטע וועלט טאקע האלטען די טויערען געשלאסען פאר זיי? וועט מען זיי טאקע נישט געבען קיין שאנס אנצופאנגען זייער לעבען פון דאס ניי? . . .

רייסעריי צווישן די אנטיסעמיטישע לאגערן אין רומעניע

אייזענגווארדיסט ערמארדעט א פיהרענדען קוזיסט

אפגעלעגט די אנגעקינדיגטע קוזיסטישע ריזען-דעמאנסטראציע אין בוקארעשט

בוקארעשט. (יט"א). די ריסעריי צווישען די פערשידענע אנטיסעמיטישע פארטייען און שטורם - פארמאציעס אין רומעניען נעהמען אן אן'אליין שארפערען כאראקטער. בעזונדערס הויפטזעכליך בעקעמפען זיך געגענזייטיג די עקסטרעמע - אנטיסעמיטישע „נאציאנאל - קריסטליכע פארטיי" (קוזא — גאגא) מיט דער רעכטער ווייניגער געוואלטאם - אנטיסעמיטישער „אייזערנער גווארדיע" (וואלטא קאדרעאנו). ביידע ארגאניזאציעס זוכען זיך כסדר איבערצוליציטירען אין „יודענפרעסעריי" און די פיהרער זייערע בעשולדיגען זיך געגענזייטיג אין פאליטישע אינטריגעס.

די געגענזייטיגע ארומרייסענישען האבען די טאג דערפיהרט צו א מארד, וואס איז אויסגעפיהרט געווארען איבער דעם פיהרער פון דער אפטיילונג, פון קוזאס פארטיי אין ביזעאו, א געוויסען מארטין קאסטאפע, דורך יאן בענאו, א מיטגליד פון דער „אייזערנער גווארדיע" — די ארגאניזאציע, וואס האט שוין אויסגעפיהרט זעהר פיל פאליטישע מארדען, קאסטאפע איז דורך דעם מערדער אויף טויט דער שטאכען געווארען מיט א באגנעט.

חוץ דעם קאמף, וואס קומט פאר צווישען די קוזיסטען און די אייזענגווארדיסטען, הערשט אויך ווייט נישט קיין שלום בית אין דער קוזא־גאגא־פארטיי גופא. מחמת די דאזיגע אינערליכע קאנפליקטען האט די אנגעקינדיגטע ריזען-דעמאנסטראציע פון א פירטעל מיליאן קוזיסטען אין בוקארעשט געמוזט אפגעלייגט ווערען פון 26־טען אקטאבער אויפן 1־טען נאוועמבער.

דאס אפלעגען די מאניפעסטאציע האט ארויסגערופען א געוויסע בערוהיגונג אין די יודישע קרייזען, היות דעם 26־טען אקטאבער וועט קעניג קאראל נישט זיין אין רומעניען און די דעמאנסטראציע וואלט צוליב זיין אפוועזענהייט געקענט אננעהמען אן'ערנסטע ווענדונג, דער קעניג וועט פון זיין באלקאן־רייזע זיך אומקעהרען דעם 1־טען נאוועמבער, און מען האפט, אז ווען ער וועט זיין אין בוקארעשט וועט ליי־טער זיין צו בארוהיגען די געמיטער פון די „סחר גע־העצטע קוזיסטען־מאסען.

בוקארעשט, (יט"א). דער יודישער צענטראלראט אין רומעניען, די רעפרעזענטאנץ פון רו־מעניש־יודישען קיבוץ האט פון קעניג קארל בעקו־מען, מיט זיין אונטערשריפט א דעפעשע מיט ווארי־מע אויסדרוקען פון דאנק פאר די גליקוואונטשען וואס די יודישע רעפרעזענטאנץ האט איבערגעשיקט פאר־וואך דעם קעניג צו זיין 45 - טען געבורטסטאג און פאר די פייערליכע תפילות, וואס זענען צו דער גע־לעגענהייט אפגעריכט געווארען אין די סינאגאגען אין רומעניען.

בוקארעשט, (יט"א). דער פעראיין פון פריוואט - אנגעשטעלטע האט פערלאזען די רומעני־שע ארבייטס־קאמער (ווי עס הייסט אין רומעניען די ארגאניזאציע פון א געוויסען טייל פון די פרא־פעסיאנעלע פעראייניגען). דער ארויסטריט איז פאר־זאכט געווארען דורך דער אנטיסעמיטישער האלטונג פון דער ארבייטס־קאמער, וועלכע האט זיך אפגעזאגט צו בעשטעטיגען די קאנדידאטור פון איינינגע פאר־שטעהער פון פעראיין פון פריוואט - אנגעשטעלטע דערפאר, וואס זיי זענען יודען.

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור

אראבישע ארבייטער אין א יודישער שטיינהאקעריי.

ירושלים. ווי נאר דער אראבישער שטרייק איז איבערגעריסען געווארען, האט דער אייגענטימער פון שטיינברעכעריי אין „גבעת שאול" ביי ירושלים, וואס איז במעט די גאנצע צייט פון שטרייק בעשאסען געווארען דורך אראבער פון די ארומיגע דערפער, אפגעזאגט 7 יודישע ארבייטער און אויף זייער ארט צוגענומען אראבער.

געלד - צירקולאציע אין א"י

ירושלים. די געלד-צירקולאציע אין א"י אין מאנאט יולי האט בעטראפען 571.400 פונט הארטע מטבעות און 5.494.734 פונט באנקנאטען, צוזאמען 6.066.134 פונט.

אימפארט און עקספארט פון א"י

ירושלים. דער אימפארט פון סחורות פארן חודש יולי 1936 האט בעטראפען 992.800 פונט, בעת פאראיאהריגען יולי האט א"י אימפארטירט סחורות אויף א סומע פון 1.287.270 פונט. דער עקספארט פון סחורות אין חודש יולי 1936 האט בעטראפען 53.237 פונט און אין יולי פ. י. 49.959 פונט.

א יודישער קאפיטאן אויף דער שיף „תל - אביב"

תל - אביב. פון 15טען יאנואר אן וועט א. ראזענטאל, דער ערשטער אפיציר פון דער שיף „תל־אביב", וועלכע קורסירט צווישען טריעסט און חיפה איבערנעהמען די קאמענדע איבער דער שיף, וועלכע ווערט איצט געפיהרט דורך א נישט־יודישען קאפיטאן.

טראנזיט פון רויהען נאפט פון איראק איבער חיפה.

ירושלים, לויט דער לעצטער אויסגאבע פון דעם אפיציעלען „קאמערשל בולעטין" האט דער טראנזיט פון רויהען נאפט פון איראק איבער חיפה בעטראפען אין די ערשטע 6 חדשים פון לויפענדען יאהר 1,000,041 טאן און ווערט פון 800,033 פונט. דערפון זענען 736,179 טאן געגאנגען קיין פראנקרייך און 171.347 טאן קיין גרויס־בריטאניען. אנדערע לענדער האבען אפגענומען א סכום פון 92.515 טאן.

טעראריסטען בעפאלען א קלויסטער.

ירושלים (יט"א). אראבישע בעוואפענטע טעראריסטען זענען בעפאלען דעם אביסינישען קלויסטער ביים ירדן און טעבונדען די דריי מאנאכען וואס געפינען זיך דארט שטענדיג און צוגערויבט דאס־איינציגע אייגענטום. די געבונדענע מאנאכען האבען זיי מיט זיך מיטגעשלעפט א שטיק וועג און זיי נאכהער איבערגעלאזען אין מיטען וועג. אויס מורא פאר ווייטערדיגע אנפאלען האבען די מאנאכען פערלאזען דעם קלויסטער.

געשטארבען דער פארזיצער פון מרחביה.

ירושלים. אין עלטער פון 74 יאהר איז גע־שטארבען דער פארזיצער פון דער עמק־קאלאניע מרחביה ח. י. דאווידאוויטש. דער פערשטארבענער האט געהערט צו די עלטערע חובבי ציון און איז גע־ווען מיטגליד פון „ברית הראשונים". ח. י. דאווי־דאוויטש האט פערפאסט א תלמודישען חיבור „מרחבי יצחקי". וואס איז שטארק געלויבט געווארען דורך דעם פערשטארבענעם הרב הכולל קוק.

די זיהן פון דעם פערשטארבענעם זענען די מיט־גרינדער פון „ברית עברית עולמית" ד"ר שמעון דא־ווידאוויטש (לאנדאן) און דער פארזיצער פון פער־באנד פון יודישע לעגיאנערען אין אמעריקע דר. י. מ. דאוויד (ניו־יארק).

Doktór Z.
HENRYKOWSKI
ספעציעל־ארצט פאר מענער - שוועכע, וועגערישע און הויט-קראנקהייטען
טראגוטא 9. טעל. 262-98
נעמט אן פון 8—1 און פון 5—9 אווענט
זונטאג פון 9 פריה ביז 12.30 מיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

נייע געזעצן און צירקולארען

עקסמיסיע מאראטאריום פאר געשעפטס-לאקאלען.

אין דזיש. אוסטאוו נומער 74 פאז. 525 איז אפגעדרוקט א דעקרעט פון מלוכה - פרעזידענט וואס דארף רעגולירען די לאקאל פראגע פון די אויסגעשלאסענע פון לאקאטארען - שויי געשעפטס-לאקאלען.

אין הסכם מיט דערמאנטען דעקרעט קאן דאס געריכט אויפן סמך פון א ווענדונג פון געקינדיגטען געשעפטס-לאקאטאר אפלייגען די קינדיגונג ביזן 31 מערץ 1939 יאהר, אזא רעציזיע דארף דאס געריכט אננעהמען גרישט נאכדעם ווי מ'נעהמט אין אכט די לאגע, וואס קאן זיך שאפען פארן פעטענט אין פאל, ווען די קינדיגונג ווערט רעאליזירט. די צייט, ווי לאנג דאס געשעפט געפינט זיך שוין אין געגעבענעם לאקאל, די הויך פון געצאהלטען דירה-געלד און די הויך פון דער פערלאנגטער הוספה.

בערעכטיגט אויף אזא אפלייג זענען אויך די יעניגע געשעפטס לאקאטארען, וועלכע האבען אין משך פון דער צייט פון 15 נאוועמבער 1932 ביזן 15-טען נאוועמבער 1935 דורכגעפיהרט אין זייערע לאקאלען קאסטבארע אינוועסטיציעס אבער נאר אין דעם פאל, אויב די דאזיגע אינוועסטיציעס האבען זיך נאך נישט אמארטיזירט.

אלענפאלס אויב דער ווירט דריקט אויס גרייט־קייט צוריקצוגעבען דעם לאקאטאר די בעטרעפענדע קאסטען, לויט דר פעסטשטעלונג פון געריכט בלייבט די קינדיגונג אין קראפט.

אן'אפלייג פון דער קינדיגונג קאן ערטיילט ווע־רען בלויז 1 מאל.

א לאקאטאר וועלכער וואוינט שוין אין בעטרעפענדען לאקאל לענגער ווי 5 יאהר מוז געקינדיגט ווערען 6 חדשים פריהער.

ס'ווערט נישט ערטיילט קיין אפלייג פון דער קינ־דיגונג די יעניגע לאקאטאר, וועלכע האבען געענדערט די בעשטימונג פון לאקאל אדער האבען איהם פערנאכלעסיגט.

דעסגלייכען דארף אויך נישט אפגעלייגט ווערען די קינדיגונג אין פאל, ווען דער ווירט האלט ביים איינליגען דאס הויז בכדי אויפצובויען א נייעם.

הייל-רעכט פון פערזיכערטע בני־בית.

דאס מיניסטעריום פון געזעלשאפטליכער השגחה קלערט אויף, אז דער כלל, וואס ס'זעהט פאר א 13־וואכענטליכע היילונג פאר א פערזיכערטענס בני־בית האט נישט קיין אנווענדונג פאר יעדע קראנקהייט בע־זונדער, נאר בכלל לגבי אלע קראנקהייטען צוזאמען.

דער אומשטאנד וואס עמיצער פון פערזיכערטענס בני בית בעקומט פון צייט צו צייט פון די אינסטי־טוציעס פון געזעלשאפטליכער השגחה א געוויסע אונ־טערשטיצונג, נעהמט נישט פון איהם די רעכט צו געניסען מעדיצינישע הילף פון דער סאציאלער פערזיכערונגס-אנשטאלט.

דאנגענן אויב דער זעלבער משפחה־ מיטגליד בעקומט שטענדיג א רענטע, פערליערט ער יא די רעכט צו געניסען פון מעדיצינישער הילף סיידען די בעקומענע רענטע איז אזא נישטיגע, אז זי שפילט א קנאפע ראלע אין בודזשעט פון פערזיכערטען.

די פארשריפט איז בערעכטיגט אויף געבורט-הילף זענען נאר די פערזיכערונג, וועלכע האבען אין משך פון די לעצטע 12 חדשים וויניגסטענס אין פערלויף פון 4 חדשים געארבייט איז חל בלויז אויף די פערזי־כערטע גופא אבער נישט אויף די פרויען פון די פער־זיכערטע.

וואס שייך דעם טערמין פון 4 חדשים, מיינט מען רא קאלענדאר חדשים.

פערזיכערונגען פון גייסטיגע ארבייטער.

דער פערבאנד פון פערזיכערונגס אנשטאלטען פאר גייסטיגע ארבייטער האט פונאנדערגעשיקט צו די אונטערליגענדע פאלגענדען דירעקטיוו:

אויב א גייסטיגער ארבייטער איז בעשעפטיגט אין אן'אונטערנעהמונג אין קיין שום קאלענדאר-חודש נישט לענגער ווי 14 טעג, דארף ער נישט ווערען בכלל פערזיכערט אין אנשטאלט פון פערזיכערונגען פאר גייסטיגע ארבייטער.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג, 22 ז' מרחשון תרצ"ז

אקטאבער

זון-אונטערגאנג 4.20

זון-אויפגאנג 7.18

קאנטראלעס און שטראפען אין די לאדזער האלעס און מערק

וואיעוואדע האוקע-נאוואק לוסטרירט די געוועלבער, האלעס און מערק. — 21 סוחרים בעשטראפט

נעכטען אינדערפריה צווישען 9 און 12 א זייגער האט דער וואיעוואדע אל. האוקע-נאוואק אין בעגלייטונג פון שטאטישען סטאראסטע ד"ר ווראנע, קאמענדאנט אינספעקטאר עלזעסער-ניעדזשיעלסקי לייטער פון אפראוויזאציאנס אפטיילונג סטעטשיבסקי און לייטערס פון בעזונדערע קאמיסאריאטען אדורכגעפיהרט א קאנטראל אין א רייהע פון די לאדזער האלעס, מערק און געוועלבער, הורטאווניעס און דאמף מיהל, כדי פעסטצושטעלען די פרייזען אויף ארטיקלען פון ערשטען געברויך.

צוליב דעם, וואס עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז אויפ'ן מארק אויף לאגעווניצקא איז אן אנ-אורדנונג: און שמוץ איז דער פערוואלטער פון דעם מארק, גינסבערג בעשטראפט געווארען מיט 400 זל. ווייטער זענען צוליב'ן פעהלען פון פרייזען אין די פענסטער אדער נישט ריכטיגע פרייזען אין די צעניקעס, בענוצען זיך מיט נישט געשטעמפעלטע וואגען — צובעצויגען געווארען צו געריכטליכער פאראנטווארטליכקייט א רייהע אינהאבער פון געוועלבער און שטעלען.

אין די האלעס „גאשטשיני דוואור" האט דער וואיעוואדע בעמערקט אייניגע פעהלער און ער האט פעראָרדענט די פעהלער אויסצובעסערען און די שולדיגע בעשטראפען.

אין דאמף-מיהל „קאראנא" (טשיעשינסקא 3.) האט דער וואיעוואדע דורכקאנטראלירט די ביכער, רעכנונגען, די קאלקולאציע פון מעהל און די פרייזען, א חוץ דעם האט ער אדורכקאנטראלירט די לאגערען און איינארדנונגען.

די לייטער פון די קאמיסאריאטען, וואו עס זענען אדורכגעפיהרט געווארען די קאנטראלען האבען בעקומע' א פעראָרדנונג אכטונג צו געבען און בעמערקען, וואס עס טוט זיך ארום זיי און אין יעדען פאל וואו זיי וועלען בעמערקען עפעס אומ-ארדנונג אין סאניטארען הינזיכט, עפעס נישט ענטשפרעכען אין די פרייזען פון די ארטיקלען פון ערשטען געברויך די שולדיגע שטרענג צו בעשטראפען.

* * *

(א) אין שייכות מיט די קאנטראלעס אין די געוועלבער, זענען די סוחרים-פעראיינען צוגעטרעטען, ארויסצוגעבען צעטניקעס אויף ארטיקלען פון ערשטען געברויך. די צעטניקעס וועלען שוין די טעג ארויסגעגעבען ווערען.

לוסטראציעס אין לאדזער קרייז

אין דער קרייז-סטאראסטווע איז נעכטען פארגעקומען א קאנפערענץ, אויף וועלכער די אנוועזענדע בורמישטשען און פאליציי-קאמענדאנטען האבען בעקומען די געהעריגע אנווייזונגען, ווי אזוי אדורכצופיהרען קאנטראלעס און אכטונג געבען אויף די פרייזען. היינט וועט אויף דער פראווינץ אדורכגעפיהרט ווערען א לוסטראציע.

נעכטען זענען פון סטאראסטע-געריכט בעשטראפט געווארען 21 סוחרים פון 1 ביז 20 זל. שטראף.

פעראָרדנונג פון וואיעוואדע ה' האוקע-נאוואק

צו די סטאראסטעס וועגען קאמף מיט'ן יקרות

אין צוזאמענהאנג מיט דער לעצטער פעראָרדנונג פון פרעמיער סלאווי-סקלאדקאווסקי וועגען קאמף מיט'ן יקרות, האט דער לאדזער וואיעוואדע אל. האוקע-נאוואק זיך געווענדעט צו די סטאראסטעס אויף דעם שטח פון דער לאדזער וואיעוואדשאפט מיט פאלגענדען צירקולאר.

1) די פרייזען דארפען זיין פערעפענטליכט און ארויסגעשטעלט אויף דער סחורה, וואס איז אויסגעשטעלט אין די שויפענסטער פון די געוועלבער, ווי אויך אינוועניג אין די געוועלבער, אויף יעדער מין סחורה בעזונדער.

2) די צעניקעס מוזען ארויסגעשטעלט ווערען אזוי, אז אלע זאלען זיי זעהען. די סטאראסטעס דארפען באלד צוטרעטען צו קאנטראלירען די פרייזען אויף די ארטיקלען פון ערשטען געברויך, וועגען וועלכע עס ווערט דערמאנט אין צירקולאר פון'ם אינערן מיניסטעריום פון טאג פון 19. מאי 1932.

דער קאנטראל דארף געהן אין דער ריכטונג: 1) צי זענען די פרייזען פערעפענטליכט, 2) צי די פערעפענטליכטע פרייזען זענען ווירטשאפטליך בערעכטיגט, 3) צי די פרייזען וואס ווערען גענומען ענטשפרעכען די פערעפענטליכטע אין דעם צעניק.

די פראגע וועגען די פרייזען, וואס זענען ווירטשאפטליך בערעכטיגט דארפען דעצידירט ווערען אין פערשטענדיגונג מיט די ענטשפרעכענדע סוחרישע פעראיינען אויפ'ן גרונד פון פאקטורען, און רעכנונגען וואס געפינען זיך ביי די סוחרים.

ספעציעלע אויפמערקזאמקייט דארפען די סטאראסטעס לעגען אויף די הורט-לאגערס, אין וועלכע די שפעקולאציע מיט ארטיקלען פון ערשטען געברויך קאן אמבעסטען פעסטגעשטעלט ווערען.

אין פאל פון פעסטשטעלען, אז עס זענען גענומען געווארען פרייזען העכערע ווי אין צעניק איז פערעפענטליכט, דארפען די סטאראסטעס שטרענג די שולדיגע בעשטראפען, אבער אין די גרעניצען פון די פינאנציעלע מעגליכקייטען פון די שולדיגע.

די שטראפען, וועלכע ווערען ארויפגעלייגט אויף די הורטאווניקעס זענען די העכסטע.

די סטאראסטעס דארפען זיך אויך אינטערעסירען מיט די פרייזען אויף די מארק ירידים און מען דארף נאך אכט לעגען אויף די פרייזען, וועלכע עס נעהמען נישט די פראדוצענטען נאר די פערמיטלער.

די פעראָרדנונג פון דעם אינערן-מיניסטער וועגען ווידמען כאטש א שעה אין טאג מצד די סטאראסטעס און שטאט-פרעזידענטען אויף דער אקציע צו בעקעמפען דעם יקרות — דארף פערשטאנען ווערען אין דעם זין, אז די אקציע וועט געפיהרט ווערען אין דער פערשטענדיגונג מיט די שטאט-פערוואלטונגען.

—*—

היינט היינט

נאך קאנסט בעקומען א לאס אין דער גליקליכער קאלעקטור פון

KAFTAL

לאדז, פיעטריקאווער 54.

די ציהונג פון דער I-טער קלאס דעם 22-טען, 23-טען, 24-טען און 26-טען אקטאבער ד. י.

אורטייל אין פראצעס

וועגען די מיסברויכען אין דער פירמע „אוניא! טעקסטיל"

(א) ווי מיר האבען שוין נעכטען מיטגעטיילט, האט זיך עהרנעכטען אנגעהויבען דער פראצעס פון 10 פערזאן, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין דעם, אז אין משך פון 4 יאהר האבען זיי סיסטעמאטיש בעגנב'עט די מאגאזינען פון רויה-וואל ביי „אוניאן טעקסטיל" (וואלטשאנסקא 119).

בסך הכל זאל מען האבען אויסגעגנב'עט 36 באל גארן אין דעם ווערט פון אנ'ערך 25 טויזענד זל.

בעשולדיגט זענען געווארען: די מאגאזינערן פון „אוניאן-טעקסטיל" פעליקס יאניטש און אלפרעד קיפער, דיי טראנספארט אינטערנעמער ח.ד. קאסאווסקי און יעקב באמגארט; אלס פאסערס — הענעך שולץ, ישראל דוד ווארשאווסקי, יודעל שמאלעוויטש און הערש יודאווסקי; און די פוהרמאנעס קאמאראווסקי און זאוואדזקי.

צום פראצעס זענען ארויסגערופען געווארען 25 עדות.

נאכ'ן פערהערען אלע בעשולדיגטע (וועלכע האבען זיך אגב נישט מודה געווען אין זייער פערברעכען), און עטליכע עדות, האבען געריכט די פערטיידיגער, און נעכטען האט דאס געריכט ארויסגעטראגען אן אורטייל לויט וועלכען ס'זענען פערמשפט געווארען: פעליקס יאניטש, אלפרעד קיפער, חיים דוד קאסאווסקי, יעקב באמגארטען און יודעל שמאלעוויטש יעדער צו 2½ יאהר תפיסה. סטאניסלאוו קאמאראווסקי און יאן זאוואדזקי צו 10 חדשים תפיסה, די איבריגע זענען בעפרייט געווארען.

אויפ'ן סמך פון דער אמנעסטיע, איז א העלפט פון דער שטראף געשענקט געווארען, א חוץ דעם זענען די פערמשפטע בעשטראפט געווארען צו בעצאהלען 15,500 זל. שטראף.

אויספלוג קיין ריגע

31/X — 4/XI. פרייז 98 זל.

גענעראל-פערטרעטונג „Intourista"

אויספלוגען קיין סאוויעט-רוסלאנד

אינדיווידועלע און גרופען-רייזעס

קיין פאלעסטינא

מאכען וויזעס.

הנחה-באהן-בילעטען קיין ווילנא און זאקאפאנע

איינשרייבונגען נעהמט אן

„אורביס" פיעטריק. 18

טעל. און אינפארם. 249-40 און 249-33.

יונגע כוליגאנעס שפאלטען דעם קאפ פון אן עלטערן ייד

ווער זענען די אנפאלער?

אויף וואלטשאנסקא גאס, נעבען דער קאפערניקא, איז יצחק פוקס (זשעראמסקיעגא 44) בעפאלען געווארען פון א גרופע יונגע כוליגאנעס. איינער האט איהם אנגעיאגט און דערלאנגט א זעץ מיט א שטיק אייזען איבער'ן קאפ פון וואס ער האט זיך אפגעגאסען מיט בלוט. די פאגאטאוויע האט איהם געגעבען מעדיצינישע הילף און אפגעפיהרט אהיים.

ווי פ. דערצעהלט, זענען די אנפאלער געווען שילער פון דער אוונט-שול וואלטשאנסקא 43, וועלכע טון זיך פון צייט צו צייט „וואוילגעהן" אויף די קעפ פון די יודישע דורכגעהער.

דערנעהרונגס-אקציע פאר 2000 ארימע קינדער

אפעל פון שול-ראט צו דער געזעלשאפט

(א) דער שולראט איז צוגעטרעטען, צו ארגאניזירען די הוריעהריגע דערנעהרונגס-אקציע פאר די ארימע קינדער פון די פאלקס-שולען.

אין שייכות דערמיט, ווענדעט זיך דער שול-ראט מיט אן אפעל צו דער געזעלשאפט, בייהולפיג צו זיין אין דער אקציע.

קומענדיגען זונטאג וועט אויף די גאסן און לאקאלען אדורכגעפיהרט ווערען א זאמעל-אקציע. א חוץ דעם וועלען ארגאניזירט ווערען פערשידענע אימפרעזעס צו דעם צוועק.

די שול-אפיעקונעס ווענדען זיך גלייכצייטיג צו די פערמעגליכערע עלטערן, צוצושיקען מלבושים, שיך וועש א. ד. גל. פאר די 2 טויזענד ארימע קינדער, וואס נויטיגען זיך אין דער הילף

יאהרגאנג 1916

היינט דאנערשטאג ד. 22 אקטאבער דארפען זיך שטעלען די יאהרגענג פון 1916, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאליציי-קאמיסאריאט מיט די אותיות:

T, U, W

און פון 10-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

A, B, C, D, E, F.

מארגען, פרייטאג – פון 3-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות Z, Ż

און פון 10. קאמיסאריאט מיט די אותיות:

G, H, Ch, I, J, K

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

דעם 28-טען הויבט אן אמטירען די פאבאר-קאמיסיע אין לאקאל (פיעטריקאווער 165). מעלדען דארפען זיך די פאבארָאווצעס פון יאהרגאנג 1915 און עלטערע, וואס האבען נאך נישט ערלעדיגט זייער מיליטער-אנגעלעגענהייט, וואס וואוינען פון 1, 4, 6, 7, 10, 13, 14, 15. פאליציי-קאמיסאריאטען.

טרויער-תפילה

נאך דעם פערשטארבענעם וו. פרעזידענט לוקאמסקי

(א) היינט 11 פארמיטאג וועט אין דער קאטעדרע אפגעריכט ווערען א טרויער-תפילה נאך דעם פערשטארבענעם וויצע-פרעזידענט לוקאמסקי.

47 גאסען אהן נעמען

פעסטשטעלונג פון דער לוסטראציע-קאמיסיע

(א) בעת'ן לוסטרירען די גאסען זענען פערזעהען מיט די אריענטירונגס-שילדלעך, איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז 47 גאסען האבען בכלל נישט קיין נעמען. דאס איז דערפאר, וואס די נעמען פון דער שטאט-פערוואלטונג זענען נאך נישט בעשטעטיגט פון דער וואיעוואדזטווע.

ווי צו פערטיידיגען די הייזער און וואוינונגען

בעת א לופט און גאז-אנגריף?

ווי אזוי דארף זיך די ציווילע בעפעלקערונג פערהיטען בעת לופט און גאז-אנגריפען?

די דאזיגע פראגע ווערט גענוי און אלזייטיג בעהאנדעלט אין דער בראשור פון מאיאר יערכא.

מיט דער דאזיגער בראשור דארף זיך בעקענען יעדער הויז-ווירט, יעדער לאקאטאר כדי צו וויסען ווי אזוי זיך צו פערטיידיגען אין פאל פון אן גאז-אנגריף.

פון ל. א. פ. פ.

אין פראנט-געוועלב אויף פיעטריקאווער 149 אלס צענטער פון פראפאגאנדע און פערקויף פון די ל. א. פ. פ. אפצייכנונגען וועלען ביז דעם 24. ד. ח. איינשליסליך פערקויפט ווערען קאנקורס-באלאניקלעך צו 50 גר. א שטיק.

יעדער, וואס נעמט אנטייל אין קאנקורס האט די מעגליכקייט צו בעקומען א ווערט פולען פריז, אויב דער באלאניק וועט אראפפאלען אויפ'ן בעשטימטען ארט.

ZACHETA

זגערזשער 26

היינט און פאלג. טעג!

דאפעלטער פראגראם:

1) מעכטיגע דראמע א. נ.

MARIA BASZKIRCEW

אין די הויפט-ראלען:

LILI DARVAS, Hans JARAY

SZÖKE SZAKAL

2) פרעכטיגע קאמעדיע אונטער'ן נאמען:

„היינט אוונט ביי מיר"

אנהויב טעגליך 4 א זייגער נאכמיטאג, שבת און זונטאג — 12 א זייגער בייטאג.

אריינגעטראָגען די קאַנדידאַטען-ליסטע

פון „בונד, פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען און לינקע פּועלי-ציון"

א חוץ דעם זענען אריינגעטראָגען געוואָרען 3 פיקטיווע ליסטעס

נעכטען איז פאַר־לעצטען טאָג פון אריינטראָגען קאַנדידאַטען־ליסטעס צו די בעפאָרשטעהענדע קהלה־וואהלען אין לאָדז, זענען אריינגעטראָגען געוואָרען 4 קאַנדידאַטען־ליסטעס, פון וועלכע 3 זענען פּיק־טיווע און נאָר איינע איז טערוען א פאַקטישע און געמליך פון וואהל־בלאָק „בונד, פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען און לינקע פּועלי-ציון".

ווי בעקאַנט זענען ביז נעכטען אריינגעטראָגען געוואָרען 5 ליסטעס, פון וועלכע אלע זענען פּיקטי־ווע.

די ערשטע נעכטיגע פיקטיווע ליסטע האָט גע־טראָגען דעם נאָמען „ליסטע פון אָרימע סוחרים" און האָט בעקומען דעם נומער 6.

די צווייטע פיקטיווע ליסטע האָט געטראָגען דעם נאָמען „אָנגעהענגער פון אומאַגער רבי" און האָט בע־קומען דעם נומער 7.

די דריטע פיקטיווע ליסטע האָט געטראָגען דעם נאָמען „אַלגעמיינער בלאָק צו מאַכען די ווירטשאַפט אין דער יודישער קהלה" און האָט בעקומען דעם נומער 8.

דאַן איז געקומען דער העפּולמעכטיגטער פון דער ליסטע פון „בונד און פּועלי ציון. היות ווי דער נומער 9 ווערט נישט געגעבען כּדי ביי דער אָפּשטי־מונג זאָל מען נישט פערטוישען די 9 מיט דער 6 האָט די ליסטע פון „בונד און פּועלי ציון" בעקו־מען דעם נומער 10.

אויף דער דאָזיגער ליסטע פיגורירען פאָלגענדע קאַנדידאַטען: פערנאַמענט ירחמיאל (בונד), שרעל מאַן שמואל (פּ. צ.). וויראָווסקי בנימין (בונד), גאָלדבערג הערש (סאָצ. האַנדווערקער) בראַנד חיים (פּ. צ.), מערמעלשטיין מאיר (בונד), הערשקאָוויטש אברהם (בונד), זילבערשטיין מנחם (בונד), ראָזנבערג שמעון (פּ. צ.), דאָמבראָווסקי חיים (בונד), ד"ר ווייסהאָף העניק (בונד), שוואַרץ־באַרד מרדכי (פּ.צ.), פרידמאַן יהודה (בונד), שאַפּיר בינם (בונד), בינשטאָק שמואל (בונד), זילבער־באַרד יוסף (פּ.צ.), זחונסקי שמעיהו (בונד), קורט שמעון (בונד) כאַינאַצקי וואָלף (בונד) גאָלקאָפּ אברהם (פּ. צ.), בערקאָוויטש יואל (סאָצ. האַנדוו.), יעקב ליכטענשטיין (בונד), פרידמאַן לייב (פּ. צ.), מינ־קאָווסקי משה (בונד), אנגלשטיין (בונד), א חוץ דעם געפינען זיך אויף דער ליסטע 25 פערטרעטער.

די פּיקטיווע ליסטע נומער 8 איז אריינגעטראָ־גען געוואָרען דורך א חזק-מאַכער. אויף דער ליסטע געפינען זיך אויסגעטראַכטע נעמען, וואָס שטאַמען אָפּ פון א גאַנצע רייהע כּלל-טוער אין לאָדז.

ערב גרויסע ענדערונגען אין לאָדזער האַנדעלס-געריכט

(אג) א גרויסען איינדרוק האָט געמאַכט אין די לאָדזער האַנדעלס און אינדוסטריע קרייזען די ידיעה וועגען יוכטיגע פערסאָנאַלע ענדערונגען אנהויבענדיג פון 1-טען נאָוועמבער אין דעם האַנ־דעל אָפּטיילונג פון לאָדזער קרייז-געריכט. עס האַנדעלט זיך אין דעם, אַז געוועהנליך ברענגען מיט זיך פערסאָנאַלע ענדערונגען אין האַנדעלס־געריכט ענדערונגען אין דער אנווענדונג פון האַנ־דעלס רעכט, וואָס האָט פאַר די ווירטשאַפטליכע בעציהונגען א גרויסע בעדייטונג, און וואָס איז נאָך וויכטיגער, די דאָזיגע ענדערונגען דעצידירען וועגען דער פּראַקטיק פון „אופּאַדלאַשטשען" געזעץ.

דאָס דאָזיגע געזעץ גיט דעם ריכטער א זעהר ברייטע קאָמפּעטענץ און גרויסע פרייהייט אין דער אַנווענדונג פון די פאַרשריפטען. עס פערשטעהט זיך, אַז דער ריכטער קען זיך ברייט בענוצען פון דער מאַכט, וואָס ער בעזיצט און דאַן ווערט דער־אופּאַדלאַשטש א ערשיינונג, וואָס שניידט זיך אַריין טיף אין די בעציהונגען פון די אינדוסטריע און האַנדעל איבערגעהעמונגען אין אַלע זייערע פאָרמען, אפּהענגיג אויסשליסליך פון דער שטעלונג פון איין ריכטער. ער קען זיך אויך בענוצען מיט דער דאָזיגער מאַכט און נישט דעצידירען אין די „אופּאַדלאַשטש" פראַגען. די בין־איצטיגע פּראַקטיק פון לאָדזער האַנדעלס־געריכט איז געגאַנגען אין דער ערשטער ריכטונג. דאָס ערקלערען אופּאַדלאַשטש א פירמע, אפילו א ערנסטער האָט נישט געמאַכט קיין גרעסערע שוועריגקייטען, די אופּאַדלאַשטש איז ערקלערט געוואָרען אויף א עפענטליכער זיצונג און די פירמע איז אפילו אויסגעהערט געוואָרען אויס־שליסליך אויפ'ן פאַרשלאַג פון די בעלי חובות און די בעווייזען וואָס זענען צוגעשטעלט געוואָרען.

אין שייכות מיט די אָנגעזאָגטע ענדערונגען אין האַנדעלס געריכט דאַרף מען נאָטירען די אינ־סטרוקציעס. וואָס עס האָבען בעקומען די סינדיקען פון די אַלטע אופּאַדלאַשטשען, אַז זיי זאָלען פער־ענדיגען זייער אַרבייט ביז צום 1. דעצעמבער 1936.

ארבייטער לעבעדיג בעגראָבען

אונטער די גרוזעס פון אַן איינגעפאַלענעם פאַבריק-בנין

(א) אויף קאָפּערניקאַ 53 געפינט זיך אַן אָפּגע־ברענטע פאַבריק, וועגען וועלכער די בוי־אָפּטיילונג האָט פעראָרדענט איינצוּוואַרפען די שטעהן־געבליבענע ווענד.

נעכטען, בעת'ן פונאַנדערנעהמען די ווענד, איז איין וואַנד איינגעפאַלען געוואָרען און בעגראָבען אונטער זיך דעם מייסטער מיכאַל שוועטשינ־סקי. ווען די אַרבייטער האָבען איהם אַפּגעגראָבען איז ער שוין געווען טויט.

אויפ'ן אָרט פון דער קאַטאַסטראָפע איז אָנגעקומען אַ קאָמיסיע פון דער בוי־אינספּעקציע און די אויספאָרשונגס-אַמט, וועלכע פיהרט אַן אויס־פאָרשונג.

א הלוואה פון 136 טויזענד זל.

פערלאַנגט די זגערזשער שטאָט-פער-וואַלטונג אויף עפענטליכע אַרבייטען

(א) די זגערזשער שטאָט־פערוואַלטונג האָט זיך געווענדעט צום וואָיעוואָדישען אַרבייטס-פאָנד מיט א פאָרשלאָג, צו געבען דער שטאָט־פערוואַלטונג א קרעדיט פון 136 טויזענד זל. אויף אויסצופיהרען עפענטליכע אַרבייטען. ביי וועלכע ס'וואָלטען גע־פונען בעשעפטיגונג 180 אַרבייטער.

געמישטע קאָמיסיע

פון פאַבריקאַנטען און אַרבייטער

(א) אין שייכות מיט דעם געשלאָסענעם קאָ־לעקטיווען אָפּמאַך אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע, איז געשאַפען געוואָרען א ספּעציעלע געמישטע קאָמיסיע אין וועלכע עס זענען פאַרשטעהער פון די פאַבריקאַנטען און אַרבייטער. די קאָמיסיע האָט די אויפגאַבע צו ערלעדיגען פערשידענע שטרייט־פראַגען.

מאָרגען וועט פאָרקומען א זיצונג פון דער געמישטער קאָמיסיע. נעכטען זענען אָפּגעהאַלטען געוואָרען זיצונגען פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיי־נען, וועלכע האָבען פאָרגעברייט דעם טאָג-אָרדנונג פון דער זיצונג.

קליינער פעליעטאָן

וואָס ס'קאָן אַלץ פּאַסירען!

— די מלאָרזשיעזש — זאָגט שמיל־שמעלקי — הוליעט שוין ווידער אין וואַרשאַ: די ענדעקעלעך שלאָגען די יודישע סטודענטען. און ס'איז לעבעדיג און לוסטיג!...

ווי אין דער מגילה שטייט: ליהודים היתה הוירא־הוירא!

חברה הוּיראַקעס לאָזט זיך וואוילגיין אויפן יו־דישען חשבון, און דאָס נאַציאָנאַלע געפיהל זייערס האַלט אין איין שטייגען, אין איין וואַקסען — אַז וואַקסען זאָלען זיי, רבּונו של עולם, ווי די ציבעלעס: מיטן קאָפּ אין חנוך ערד!...

און ס'איז דען א חידוש, וואָס עס איז אַזוי?! — זאָגט שמיל - שמעלקי — אַז דער אַנטיסעמיטיזם האַלט זיך אין איין פערשפּרייטען, און ס'איז שוין נאָר נישט אויסצוהאַלטען....

וואָס דאַרפט איהר מעהר — אָט וועל איך אייך דערציילען א מעשה, וואָס עס האָט מיט מיר אַליין פּאַסירט, און איהר וועט אַליין זעהן!

הערט'ס א געשיכטע:

איך וויל דאָ די טעג אריין אין א געשעפט אויף דער פּושעטשאַזשער גאַס, אין א געשעפט, וואָס ענט־קעגען קאָשטשאָל, איך גיי אריין, און וויל עפּעס געבען צו ליזען — דאָנזשע איך נאָך נישט רעכט צו עפענען די טיר און א פּיפּס צו טון, לויפט מען מיר ענטקעגען און מ'שרייט צו מיר: — טו שיען זשידאָם ניע ספּזשעדאַיע!

— העא, וואָוע?... ניע ספּזשעדאַיע? — זאָג איך — דלאַטשעגאָ — זאָג איך — ניע?

מאַכט מען מיר מיט די הענד און מ'גיט מיר נאָך אַמאָל צו פערשטיין: — זשידאָם ניע ספּזשעדאַיעמי!

מילא — טראַכט איך — ניע איז ניע! אַז עמיץ זענט שוין אַזעלכע אַנטיסעמיטען — טראַכט איך — טאָ ווערט שוין מיר האָר־אָון־צעשיס, און איך גיי אַרויס... מייז כּפּרה, זעהסטו....

אַז איך גיי אָבער אַרויס פונם געוועלב, טו איך א קוק אויפן שילד און אין דער וויטטראָווינע, אוס־בכדי צו וויסען, ווי די פירמע הייסט... ס'איז דאָך פּדאי צו וויסען...

און ווי איך כאַפּ אַזוי א בליק, זעה איך, אַז עס איז א געשעפט פון טרומנעס...

האָט איהר געהערט א מעשה!

איהר זעהט דאָך שוין, אַז זיי זענען גערעכט — מ'פּרויוו בעסער פערזאָרגען די וואַרשאַווער ער־דעקישע מלאָרזשיעזש!!!!

שמילשמעלקי

ווידער בעשווינדעלט א פּיעטריקאָווער פרוי

דאָס אַלטע לידעל, וואָס בלייבט אייביג נייע

(א) זעהר אָפט קומט אויס צו וואָרענען פאַר שווינדלער. וואָס פערקויפען „בריליאַנטען" און „גאָלד", וואָס ווייזט זיך שפּעטער אַרויס פאַר געוועהנליכע שטיקלעך גלאָז און בלעך. און דאָך געפינען זיך נאָך אַלץ נאַאיווע מענשען, וואָס לויפען אויף די דאָזיגע „מציאות".

אַזוי איז נעכטען ווידער אויף אַזאַ אופן בע־שווינדעלט געוואָרען די פרוי מירעל קריגער פון פּעטריקאָוו, וועלכע האָט איינגעכאַפּט א „מציאה" א „בריליאַנטען פינגערל" פאַר 55 זל. און שפּע־טער האָט זי זיך ארומגעזעהן. אַז זי איז געפאַלען א קרבן פון א שווינדלער.

פּאָליציי זוכט דעם פּערשוין.

Dr. med. A. KLESZCZELSKI
כירורג-אורראָלאָג
יוליינט יעצט
Al. Kościuszki 60, tel. 174-99.

שעאַטער „ראָזמאַראַניטשי"
ציגעל גאַס 27, טעל. 112-25
דיר.: דור טעלמייסטער.
גאַסטשפּיל „יונגע בינע" (יונג-טעאַטער)
פון
קינסטל. לייט.: ד"ר מיכאל בראַנדט.
היינט, דאָנערשטאָג, 9 אָווענט
געזעגענונגס-פאָרשטעלונג
צו ספּעציעל ביליגע פרייזן פון
1 ביז 54 30
„מיסיפּי"
אַכטונג קאַליש, מאָרגען פרייטאָג שפּילט „יונגע בינע" אין קאַליש.

Dr. med. Trepman
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הויט-קראַנקהייטען.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע.
זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 234-12
נעמט אָן פון 8—11 נאָכמ. און פון 6—8 אָוונד.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 201-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנדלונג
סעקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליזע
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָווענד.

ה. אַכערמאַן

ער און זיינע פרויען

ראָמאַן פון יודישען לעבען

42

עס זענען אַוועק אַ פּאָר יאָהר, און מיט סערקע'ן געשעהט דאָס, וואָס עס זאָגט זיך אין אַ פאָלקס-ווער טעל, „אז דער טויט נעמט צו, אַן דעם מוז מען פערגעסען." און סערקע פערגעסט ביסלעכווייז אָן יאָסלע'ן, און זי הויבט אָן אויסצוגעהן מיט בחורים, ביז עס האָט שוין געהאַלטען דערביי, זי זאָל ווערען א כּלה פאַר א וואוילען בחור.

דער בחור איז אוועקגעפאָהרען אויף אורלויב, און, זאָגן, זעלביגען פלאַץ איז אויך געפאָהרען די מיס שעראָן פאַר איהר אורלויב. און סערקע'ן איז דאָס האַרץ געווען שווער, אז איהר בחור זאָל זיך נישט פערליבען אין דער מיס שעראָן, און זי איז איהם.

און נישט אומזיסט איז סערקע'ס האַרץ געווען שווער.

ווען זיי זענען ביידע (סערקע'ס געליבטער און די מיס שעראָן) אַהיימגעקומען, האָט שוין סערקע דערקענט אין איהם, אַז עפּעס איז געשעהען. ביידע זענען זיי געוואָרען צו איהר אַנדערש ווי פריהער. איהר געליבטער האָט שוין מיט איהר מעהר נישט גערעדט וועגען א חתונה, נאָר ער איז צו איהר פון טאָג צו טאָג אַלץ קעלטער געוואָרען, ביז ער האָט מיט איהר אינגאַנצען אויפגעהערט צו געהן.

און אַזוי איז סערקע ווידער געבליבען אַנ'עלענדע, אַ פערלאָזטע, יאַליין איז דער גרויסער בבל שטאָט.

און איצט טרעפען מיר שוין סערקע'ן נאָך מעהר צוּבראָכען ווי פריהער. זי ארבייט אין א שאָפּ און אַרבייט גאַנץ שווער.

דער שאָפּ האָט זיך געפונען ערגעץ אין די צוואַנציגער סטריטען ביי דער זעקסטער עוועניו.

אַ פינסטערער שאָפּ איז דאָס געווען און אַנ־גענגער ווי אַ קבר. אָבער ביי סערקע'ן איז דער שאָפּ געווען ווי אַ גן־עדן אַקעגען דעם וואָס זי האָט זיך אָנגעליטען ביז זי איז אין יענעם שאָפּ אָנגעקומען אַרבייטען.

אַ שטיק צייט נאָכדעם ווי די מיס שעראָן האָט ביי איהר אָפּגערעדט דעם בחור, איז סערקע אַרומגעגאַנגען מיט אַזאַ האַרץ, אַז ווען מ'וואָלט געשניטען איהר פלייש, וואָלט קיין בלוט נישט גערינען. זי האָט נישט געוואוסט אויף וואָס פאַר אַ וועלט זי געהט אַרום. דער קאָפּ איז איהר נישט געווען ביי דער אַרבייט, און זי פלעגט נישט אַרויס געבען קיין איין שטיקעל אַרבייט זי זאָל נישט מאַכען אין דעם א טעות. זי פלעגט אָפּאַרבייטען אַ טאָג צוויי אין אַ שאָפּ, ביז דער שעף אין שאָפּ פלעגט דערזעהען איהר אַרבייט און ער פלעגט זי אַוועקשיקען.

איהר צעטראָגענקייט איז שוין ביי איהר איינ־מאָל דערגאַנגען אַזוי ווייט, אז זי האָט שיעור נישט בעצאָהלט מיט איהר לעבען.

זיצענדיג אַזוי איינמאָל ביי דער מאַשין, האָט סערקע נישט אינזינען געהאַט די אַרבייט, נאָר זי האָט געטראַכט וועגען איהר צעבראָכען לעבען, וועגען איהרע צרות און פערשידענע געדאַנקען האָבען זיך איהר געמישט אין קאָפּ און פּלוצים האָט סערקע דערפילט אַזאַ שטאַרקען וועהטאָג ביים האַרצען, אַז זי איז אריינגעפאַלען אין א חלשות פון וואָס מ'האָט זי קוים-קוים אָפּגעאַטעמעט. וואָס איז מיט איהר געשעהען? די נאָדעל פון מאַשין איז איהר אריין אין אַ פינגער און זי איז אָפּגע־געגאַנגען מיט אַ סך בלוט. נאָך דעם האָט זי נישט געקענט אַרבייטען פאַר עטליכע חדשים צייט.

נאָכדעם ווען זי האָט שוין אויף דער האַנד געפיהלט בעסער און האָט שוין ווייטער געקענט אַרבייטען, האָט זי שוין איהר שטעל געהאַט אָפּ־געוואוירען און סערקע האָט זיך אַ זעהר לאַנגע צייט אַרומגעדרעהט אָהן אַרבייט. ביז נאָך לאַנגע זוכע־נישען האָט זי קוים מיט לייד געפונען אַ אַרבייט אויף זעקסטע עוועניו, — און ווי פינסטער און ענג ס'איז איהר אין יענעם שאָפּ נישט געווען צו אַרבייטען, האָט זי דאָך אַלץ אָנגענומען פאַר ליב און האָט געדאַנקט גאָט דערפאַר, אבי זי זאָל זיך קענען דורכלעבען אויף איהר אייגענער אַרבייט און זי זאָל חלילה נישט דאַרפען אָנקומען צו פרעמדע מענ־שען.

אַ חוץ סערקע'ן האָבען אין יענעם שאָפּ גע־אַרבייט נאָך צוויי פרויען, איטאַליענערקעס, און איינע אַ יודישע פרוי, מיט וועמען סערקע האָט זיך מיט דער צייט בעפריינדעט און זיי האָבען זיך נאָכדעם ביידע געלעבט געטריי איינער דער אַנ־דערער ווי אייגענע שוועסטער.

יענע פרוי האָט געהייסען עטעל און זי איז פון סערקע'ן געווען עלטער מיט אַ פינף-זעקס יאָהר.

אַ־ביייטענדיג אין שאָפּ גאַנצע טעג און זיצענ־דיג האַנט ביי האַנד מיט עטעל'ן האָט סערקע מיט איהר פערפיהרט אַ געשפּרעך און יענע האָט פאַר איהר אויסדערצעהלט איהר גאַנצע לעבענס-ביאָ־גראַפיע פון וואָס סערקע איז געווען געריהרט ביז טרעהרען, און קען זיין, אז ווען נישט עטעל וואָלט סערקע זיך דאַן געווען א מעשה אָנגעטאָן און זי וואָלט געווען בעגאַנגען זעלבסטמאָרד.

דאָס לעבען איז איהר נישט איינגעגאַנגען דאַן. און סערקע האָט שוין נישט איינמאָל געטראַכט אַז זי האָט נישט צוליב וואָס צו לעבען מעהר, האָט זי זיך אָבער בעגעגענט מיט יענער פרוי און יענע האָט איהר אויך דערצעהלט איהר ביטער לעבען, האָט סערקע געזעהען, אַז זי איז נישט די איינציגע ביי גאָט וואָס ליידט צרות און זי האָט בעשלאָסען צו לעבען און האָפען אויף בע־סערע צייטען, ווען זיי וועט אַלץ נאָכדעם דערצעה־לען אין פריידען.

איבערצוגעבען אַלעס וואָס עטעל האָט סערקע'ן דערצעהלט פון איהר לעבען, וואָס זי האָט זיך אָנגעליטען, וואָלט נישט געסטאַיעט קיין טינט, אָבער בכדי איהר זאָלט האָבען א בעגריף פאַרוואָס סערקע האָט דאַן איינגעזעהען, אַז איהרע צרות זענען נאָכאַלעמען נישט די ערגסטע, וואָס קען געבען אויף דער וועלט, וועלען מיר דאָ איבערגעבען אַ פּאָר עפּיזאָדען, וואָס עטעל האָט איבערגעלעבט.

(פאָרטזעצונג קומט)

קאָנפערענץ בײַ׳ם אַרבײַטס-אינספּעקטאָר

וועגן ליקווידירען סכסוכים אין פאַבריקען

(א) בײַם אַרבײַטס-אינספּעקטאָר, זענען נעכטען אָפּגעהאַלטען געוואָרען קאָנפערענצען מיט פאָרשטעהער פון דר״ י קאַטאָן-פירמעס: גרינבערג (זאַקאַדניאַ 70), יאָסקאָוויטש (לעגיאָנאָוו 13) און פוסמאַק (לעגיאָנאָוו 16). צו קיין רעזולטאַט איז נישט געקומען און די קאָנפערענץ איז אָפּגעלעגט געוואָרען אויף אַ צווייטען טערמין.

אויף הײַנט איז בעשטימט געוואָרען אַ קאָנפערענץ וועגן ליקווידירען דעם אָקופּאַציע-שטרײַק אין דער פירמע „סילוואַ" (אַל. קאָשטשושקי 90).

ס׳דראָהט אַ שטרײַק

אין דער טיכער-אינדוסטריע

(א) הײַנט וועט בײַם אַרבײַטס-אינספּעקטאָר פאָרקומען די צווייטע קאָנפערענץ, וועגן שליסען אַ קאָלעקטיווען אָפּמאַך אין דער טיכער-אינדוסטריע. די פאָרשטעהער פון די אַרבײַטער ערקלערען, אַז אויב די הײַנטיגע קאָנפערענץ וועט נישט דערפירען צו אַ רעזולטאַט, וועט ערקלערט ווערען אַ שטרײַק אין דער טיכער-אינדוסטריע.

פאָנד פאַר האַלבע אַרבײַטסלאָזע

אינטערווענץ פון די קל. פעראײַנען

(א) די קלאַסען-פעראײַנען האָבען בשעתו אינטערווענירט בײַם מינ. קאָשטשאַלקאָווסקי וועגן געבען שטיצע די א.ג. האַלבע אַרבײַטסלאָזע טעקסטיל אַרבײַטער. וואָס אַרבײַטען נאָר האַלבע וואָכען.

איצט איז אַ אַ ווענדונג געמאַכט געוואָרען צום אַרבײַטס-פאָנד, צו בעשטימען אַ געוויסען פאָנד פאַר די דאָזיגע האַלבע אַרבײַטסלאָזע.

אויספלוג פון דער פוילישער פאַרמאַצעווטען געזעלשאַפט

אויף די קאַנאַליזאַציע אַרבײַטען

זעהערנעכטען האָט די וויסענשאַפטליכע סעקציע בײַם אַלגעמײַנעם פוילישען פאַרמאַצעווטען פעראײַן, אײַנגעאָרדענט אַן אויספלוג אויף די קאַנאַליזאַציע אַרבײַטען. דעם אויספלוג האָבען געפיהרט פּראָפ. וואַנער און ד״ר ראָבערט רעמבעלינסקי—ערקלערונגען האָט געגעבען אינזש. ראָשקאָווסקי.

דער אויספלוג האָט בעזוכט די וואַסער-זאַמלונגען אויף בודאָסטאַוואָווסקי, די וואַסער-ליטונג אײַנריכטונגען, רעגולירונג פון די טייכלעך א. אַז. וו.

אַפּטייקען.

הײַנטיגע נאַכט - דיזשורען

(א) הײַנט בײַנאַכט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: דושקיעוויטש (זגערזשער 87), האַרטמאַן (מלינאַרסקאַ 24), הישפּאַנסקי (פּל. וואָלנאָשטשי 2), פּערלמאַן (ציגעל-גאַס 32), צימער (וואָלטשאַנסקאַ 37), דאַניעלעצקי פּעטריקויער 127), וואָיטשיצקי (נאָוואָ-יאָרקאָווסקיעגאָ 27).

פאָהרט אַ פוּיער׳ל פון טאָרג

ווערט ער איבערפאָהרען פון אַ צוג

(א) נעכטען דאַרף גראַטשיצאַ איז אַ משאות-צוג אַרויסגעפאָהרען אויף אַ פוהר, וואָס איז געפיהרט געוואָרען פון אַ פויער קאָזשיטש. דער פויער איז צוריקגעפאָהרען פון טאָרג אַ ביסעל בגילופין׳דיג. זײַן פוהר האָט בעצײַטענס בעוויזען אַראָפּצושפּרינגען פון דער פוהר, און איז לײַכט פערוואונדעט געוואָרען. דאַקעגען דער פויער איז אונגליקליך געווען אויף עטליכע מעטער און בעקומען שווערע וואונדען אויפן גאַנצען קערפּער.

אײַנגעפאַלען אַ פאַבריק-קוימען

פון אַ שטורם-ווינד

(א) פון דעם שטורם-ווינד, וואָס האָט זיך אַריבערגעטראָגען דעם פערגאַנגענעם מאָנטאָג בײַנאַכט איז אײַנגעפאַלען דער פאַבריקס-קוימען פון דער פירמע בר. זאַטורשווסקי, אין פּאַביאַניץ. פון די ציגעל זענען פערניכטעט געוואָרען צוויי וועב-שטוהלען. צום גליק זענען קיין מענשליכע קרבנות נישט געווען.

KINO-TEATR MIRAŻ
H. Piotrowska 16?

הײַנט און פאָלג. טעג!
צום ערשטען מאָל אין לאָדז!
מעכטיגער פילם, וואָס אילוסטרירט די טראַגעדיע פון אַ יודישען אָפיציר א. ג.
דרייפוס פּראָצעס
אין דער הויפּטראָלע:
דער ענטלאָפענער פון דײַטשלאַנד
FRITZ KORTNER
אויסערן פּראָגראַם:
אויטענט. אויפנאַמען פון דרייפוס-פּראָצעס

ווי אַזוי דאַרף מען איבערשיקען בריף

מיט דער לופט-פּאָסט קיין ארץ-ישראל

די ידיעות וועגן ערשטען דירעקטען פליה פון פוילען קיין א״י האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע פעראינטערעסירונג אין די ברייטסטע שיכטען פון דער בעפעלקערונג. די פויליש-א״י־דיגע האַנדעלס-קאַמער האָט בעקומען די נויטיגע אינפאָרמאַציעס און פּרטים, וועגען דער פּאָסט, וועלכע דאַרף איבערגעשיקט ווערען קיין א״י מיט דעם ערשטען פליה.

דער אָבפליה פון ערשטען אַעראָפּלאַן פון פוילען קיין א״י וועט פאָרקומען דינסטאָג, דעם 27-טען ד. ח. פון וואַרשאָ אַ זייגער 6,30 פריה, פון לעמבערג — 8,20 פריה. די טערמינען פון די ווייטערע פליהען וועט ספּעציעל בעקאַנט געמאַכט ווערען.

דעם ערשטען טאָג וועט דער אַעראָפּלאַן דורכפליהען דעם שטח פון וואַרשאָ — לעמבערג — בוקאַרעשט — סאָפיאַ — אַטען, דעם צווייטען טאָג דעם שטח אַטען — ראָדאָס — חיפה. קיין חיפה וועט דער אַעראָפּלאַן אָנקומען מיטוואָך דעם 28-טען אַ זייגער 14.

די דירעקטע לופט-קאָמוניקאַציע צווישען פוילען און א״י וועט אויסגענוצט ווערען נישט נאָר אויף איבערפיהרען פּאָסט-פּאַקעטען, אַדרעסירט קיין א״י, נאָר אויך פּאַקעטען, אַדרעסירט קיין רומעניען, בולגאַריען. טערקיי און גריכענלאַנד, די זאַמעל-פּאָסט-אַמטען, וואָס זענען בעשטימט פאַר די דירעקטע פּאָסט - לופט - קאָמוניקאַציע פוילען — א״י זענען די אַמטען, וואַרשאָ, 19, לופט-פּאָרט און לעמבערג 2.

בכדי צו ערמעגליכען די ברייטסטע שיכטען אויסצונוצען דעם ערשטען דירעקטען פליה קיין א״י פאַר זייערע זענדונגען, קען מען אָפּגעבען געוועהנליכע בריף און פּאָסט-קאַרטען, אַדרעסירט אין דעם געוואוינשענעם אָרט (לאַנד) און זיי וועלען אָפּגעשיקט ווערען מיט׳ן ערשטען פליה, ד. ה. דעם 27-טען ד. ח. 1936.

זענדונגען דער אַרט מוזען אָפּגעצאָהלט ווערען, ווי געוועהנליכע זענדונגען קיין אויסלאַנד (באַרמאַלער אָפּצאָהל פאַר א בריף אָדער פּאָסט-קאַרטע קיין אויסלאַנד), אויף דער זענדונג דאַרף אָנגעגעבען ווערען דער אויפשריפט אָדער סטעמפעל „מיט דעם אַעראָפּלאַן קיין א״י" און זיי דאַרפען איבערגעשיקט ווערען אין אַ געהעריג אָפּגעצאָהלטער פּאַקונג (בריף אָדער פּאַקעט) צו דעם פּאָסט-אַמט וואַרשאָ 19, לופט-פּאָרט אָדער לעמבערג 2.

בריף און פּאָסט-קאַרטען פאַר פילאַטעליסטען וועלען זיך נאָכ׳ן איבערשיקען זיי מיט׳ן אַעראָפּלאַן קיין חיפה. אָבגעזענדעט ווערען א״י פּ׳ן בעשטימטען אַדרעס מיט דער געוועהנליכער פּאָסט.

די פּאָסט-מאַרקען אויף די אויבענדערמאָהנטע זענדונגען וועלען אין די פּאָסט-אַמטען וואַרשאַ 19, לופט-פּאָרט און לעמבערג 2, בעצייכענט ווערען פאַר׳ן אָפּשיקען מיט׳ן ערשטען פליה דעם 27-טען ד. ח. קיין א״י מיט א ספּעציעלען סטעמפּעל „דער ערשטער פּאָסט-פליה פון פוילען קיין א״י".

די לופט-זענדונגען, אָנגעגעבענע אין אַלע אַנדערע פּאָסט-אַמטען אין פוילען בעשטימטע פאַר דעם ערשטען פליה קיין א״י, וועלען פאַר׳ן אָפּשיקען בעצייכענט ווערען נאָר מיט דעם אויבענדערמאָהנטען סטעמפּעל דורך איינעם פון די אויבענדערמאָהנטע פּאָסט אַמטען, אָפּהענגיג דערפון צו וועלכען פּאָסט-אַמט זיי וועלען איבערגעשיקט ווערען.

אַלע לופט-פּאָסט-זענדונגען, אַדרעסירט קיין א״י, ווי אויך פאַר פילאַטעליסטען, וועלען נאָכ׳ן אָנקומען קיין א״י מיט דעם ערשטען אַעראָפּלאַן, בעצייכענט ווערען מיט דעם פּאָסט-אַמט אין חיפה מיט דעם געהעריגען סטעמפּעל און דאַטע.

אַלע לופט-פּאָסט-זענדונגען ווי אויך זענדונגען פאַר פילאַטעליסטען, בעשטימטע צום ערשטען פליה קיין א״י, דאַרף מען אַדרעסירען גלייך צום פּאָסט-אַמט וואַרשאָ 19, לופט פּאָרט אָדער לעמבערג 2.

אַלס ענדגילטיגער טערמין פון דערהאַלטען די פּאָסט-לופט-זענדונגען און פאַר פילאַטעליסטען דורך דעם פּאָסט-אַמט וואַרשאָ, 19, לופט-פּאָרט איז בעשטימט אויף דעם 26-טען ד. ח. 1936 אַ זייגער 18, און פאַר דעם פּאָסט-אַמט לעמבערג 2, דעם 27-טען ד. ח. אַ זייגער 5 פאַרטאָג (יט״א)

צי איז די דאָזיגע וועש געאייגענט צום וואַשען?

אַזוי אָפט פרעגט יעדע בעל-הבית׳טע, איידער זי דעצידירט זיך צו קויפען די דעליקאַטסטע וועש.

כדי אויף די שטענדיג ווידערהאָלטע פראַגען צו געבען אַ באמת זאַכליכען ענטפער, האָט די פירמע „סקלאַד אַפּטעטשני ה. רעכטמאַן" בעשלאָסען צו דעמאָנסטרירען דאָס וואַשען אַזאַ אַרט וועש. צוליב דעם וועט אין דער צייט פון 19.10 ביזן 31.10 ד. י. פאָרקומען אין לאָקאַל פון דער פירמע אויף פּאָלודניאָוואַ 13 אומזיסטע פּראַקטישע דעמאָנסטרירונגען פון וואַשען מיט „פּערסיל", בעת וועלכע אויסגעשולטע פּערזאָנען וועלען מיט אַ צוגענגליכער מעטאָדע ווײַזען ווי אַזוי צו וואַשען דעליקאַטע, קאָלירטע וועש אין קאַלטע מידליגעס פון „פּערסיל", אויך די ענטשפּרעכענדע טרוקענונג און דאָס פּרעסען פון דער דאָזיגער וועש.

דעריבער טאַקע דאַרף יעדע בעל-הבית׳טע בעזוכען אין די אויבענדערמאָהנטע טעג דאָס לאָקאַל פון דער פירמע ה. רעכטמאַן.

אָפּגעריסען די פינגער אין אַ מעכאַנישער פלייש - מיהל

(א) אין דער וואורשט-פאַבריק, אויף קראַכמאַלנאַ 11 האָט פּאַסירט אַ צופאַל מיט דעם אַרבײַטער קאַזשימיעזש סקורקאַ, בעת׳ן מאָהלען פלייש, איז די האַנד אַרייַנגעכאַפּט געוואָרען אין דער פלייש מיהל, און אָפּגעריסען די פינגער פון דער האַנד. אין אָנ׳ערנסטען צושטאַנד האָט איהם די פּאַגאָטאָוויע אָפּגעפיהרט אין שפּיטאַל.

בעגנב׳עט די כלה

(א) דעם 17. אויגוסט ה. י. איז אַ געוויסע חנה לעדער געפאָהרען פון קאַליש קיין לאָדז צוזאַמען מיט איהר חתן יצחק-הערש האַק, וועלכער האָט אַכטונג געגעבען אויף איהרע וואַליזקעס.

נאָכ׳ן אָנקומען אויפ׳ן אָרט, האָט דאָס פריילין לעדער פעסטגעשטעלט, אַז פון די וואַליזקעס זענען איהר פערשוואונדען געוואָרען 10 טישטעכער אין׳ם ווערט פון 150 זל.

זי האָט זיך געווענדעט צו דער פּאָליציי. וועלכע האָט אַדורכגעפיהרט אַ חקירה ודרישה און פעסטגעשטעלט, אַז די טישטעכער זענען נישט „פערפרעמדט" געוואָרען, ד. ה. פּראָסט פּשוט. אַז דער חתן האָט זיי אַרויסגעגנבעט און פערקויפט.

ער איז צוליב ערגעכטען פערמשפט געוואָרען דורכן געריכט אויף 6 חדשים טורמע.

אַ יוד אונטער די רעדער פון אַ לאַסט אויטאָ

(א) אויף שרודמיעסקאַ גאַס, איז דער 48-יאָהריגער אהרן שיעוויטש. פון זאַכאָדניאַ 3, איבערגעפאָהרען געוואָרען פון אַ לאַסט-אויטאָ. פּאַגאָטאָוויע האָט איהם אין אַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאַל.

פאַרפאַל מיט אַ פרוי

(א) פון דער הויז-טרעפּ מאָסטאָווע 29, איז אַראָפּגעפאַלען די 69 יעהריגע פרוי אַנאַ קולעש, און צובראָכען אַ האַנד. פּאַגאָטאָוויע האָט איהר ערטילט הילף.

אַוועקגעקומען אַ יונגעל

מאָנטאַג אינדערפריה, אַרום 8 אַ זייגער איז פון דער היים אַרויסגעגאַנגען דער 11 יעהריגער נתן סטענפּאָיוסקי (ליפּאָווע 78) און איז ביז איצט נישט צוריקגעקומען. דאָס יונגעל, אַ שילער פון דער פאָלקס-שולע (זשעראָמסקיעגאָ 6) איז אַרויס אינדערפריה ווי אין שול צוגעהען, אָבער אין שולע איז ער נישט געווען. דאָס קינד איז געקליידט אין אַ טונקעל-בעזש פּאַלטאָן, שילער-היטעל, און טונקעל געלע, ספּאָרט שיך.

ווער עס ווייסט עפּעס וועגען דעם קינד ווערט געבעטען מיטצוטיילען די עלטערען אויף ליפּאָווע 78.

PRAKTYCZNY i elegancki
Kapelusz
nabędzie pan tylko w firmie
B. KLAJNBAUM
Piotrkowska 88
31

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקה.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
עמפּפאַנגט פון 8—11 און 4—9 בײַטאָג.

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון ציינער און יאַסלעס
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
Piotrkowska 56, tel. 129-77.

טעאַטער
„ראָזמאַיטאָשטשי"
ציגעל-גאַס 27, טעל. 112-25
דיר. דוד צעלמייסטער.

מ. ווילדער פּרעזענטירט פאַר דעם לאָדזשער טעאַטער-עולם אַמעריקאַס גרעסטע וועלט-סטאַרס
לוסי און מישא
גערמאַן
מיט זייער ספּעציעל געקליבענעם ווארשעווער אַנסאַמבל.
פרײַטאַג, דעם 23-טען ד. ח.
PIĄTEK, dnia 23 b. m.
פײַערליכע
פּרעמיערע!
PREMJERA!
די לעצטע סענסאַציע פון ניו-יאָרק
רחל׳ס קינדער
אין 3 אַקטען, 5 בילדער.
בילעטען אויף פרײַטאַג (שבת בײַטאָג בילינגע פּרײַזען) און שבת 9 אָוונט
שוין צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי".

בעשטראָפט פאַבריקאַנטען מיט דרײַ וואָכען אַרעסט

פאַר נישט האָנאָרירען דעם קאָלעקטיווען אָפּמאַך

(א) דער זאַקען - פאַבריקאַנט פוקס (אָגראָדאָוואַ 9[7) איז פאַר נישט האָנאָרירען דעם קאָלעקטיווען אָפּמאַך בעשטראָפט געוואָרען אויף 3 וואָכען אונבעדינגטען אַרעסט.

פאַר אַן ערהנליכען חטא איז אויך בעשטראָפט געוואָרען דער וועבערײַ-בעזיצער עמנואל קראַסקאָס (באַזאַרנאַ 5) אויף 3 וואָכען אַרעסט.

דאָס קרייז-געריכט האָט דעם אורטייל בעשטעטיגט.

אַ נאָדעל אין דער האַנד
צופאַל מיט אַ שניידער - אַרבייטער

(אַ) אין זילבערשטיינ'ס שניידער - װאַרשטאַט (באַ-לוטער מאַרק 8) האָט זיך דער אַרבייטער שמעון גרינ-בוים אַריינגעשטעכט אַ נאָדעל אין דער האַנד. דער דאָקטאָר פון דער פּאָגאָטאָװיע האָט די נאָדעל אַרױסגענומען.

ער לערנט זיך אין דער יונג...

(אַ) אין אַ געוועלב פּעטריק 10 איז פּערהאַלטען גע-װאָרען דער 11-יעהריגער אַריעל װעמערקרױט פון װאַר-שאַ, װעלכער האָט געװאָלט אַראָפּנעמען אַ האַנד-בײטעל פון טיש.

שוין איינמאָל אַ קורטשאַק!..
איינגעאָרדענט אַ רולעטקע און געכאַפּט אַכט חדשים תּפיסה

(אַ) אויף רוג. װאָלטשאַנסקאַ און לעגיאָנאָב-גאַס) איז געשטאַנען אַ פערשױן בײ אַ טישעל און געשפּילט מיטן עולם אין „3 קאַרטען". אײנער הענריק זאַביצקי האָט דערבײ פערשפּילט 30 זל. דערבײ איז געקומען צו אַ געשלעג און דער חברה-מאַן איז אַנטלאָפען. שפּעטער האָט מען איהם געכאַפּט, און איבערגעגעבען דער פּאָ-ליציי. װי ס'האָט זיך אַרױסגעשטעלט, איז דאָס דער 26-יאָהריגער אַנטאָן קורטשעק. נעכטען איז קורטשעק פער-משפּט געװאָרען אויף 8 חדשים תּפיסה.

ער האָט נישט קיין אייגענע דראָשקע
פליהט ער אוועק מיט אַ פרעמדע

(אַ) געהט זיך אַזױ אַנ'אַרבײטסלאָזער דראָשקאַזש, יאַכים לעדער, אויף אַלטשטאַט און טראַכט פון יענע גוטע צײטען, װען ער איז געזעסען אויף דער קאָזלע און געכאַפּט „קורסלעך". פּלוצים דערזעהט ער אויף רוג. זגערזשער און באַלוטער מאַרק שטעהן אַ דראָשקע און קײנער זיצט נישט אויף דער קאָזלע. פרעגט ער נישט קײן קשיות, כאַפּט זיך אַרױף אויף דער קאָזלע — און װיאָ!.. האָט ער אָבער נישט קײן מזל, און מ'שרײט — פּרר.... און מ'האַלט איהם אײן די לױצעס.

נעכטען איז דער דראָשקאַזש לעדער פערמשפּט געװאָ-רען אויף 1 יאָהר תּפיסה.

2 מענשען פּלוצים געשטאָרבען

(אַ) אין דער אײגענער װאָױנונג (קראַזשיצקיעגאָ 35) איז פּלוצים געשטאָרבען דער 35-יעהריגער ראָמאַן פּאַזשינאָװסקי.

— אין דער פּאַרטערנע פון דער פירמע ברידער בוקעט (6-טער שערפּיען 58) איז פּלוצים געשטאָרבען דער 61-יעהריגער פּאַרטער זשעפּאַק.

פּאַרפאַלען בײ דער אַרבײט

(אַ) אין גידעלבערג'ס פאַבריק (נאָװאָמיעסקאַ 19) איז געשעהן אַ צופאַל מיט דער אַרבײטערין רבקה לע-דערמאַן, פון נאַרוטאָװיטשאַ 46, בײ װעלכער ס'איז צו-בראָכען געװאָרען אַ האַנד. פּאָגאָטאָװיע האָט זי אָפּגע-פיהרט אין שפּיטאָל.

— אַ צװײטער פּאַרפאַל האָט פּאַסירט מיט דעם שאָ-פער קאַראָל לוביעשעװסקי: בעת ער איז געלעגען אונטער זײן אויטאָ, כדי איהם צו רעפּערירען, איז אָנגעפאָהרען אַ צװײטער אויטאָ און אָנגעשטױסען אין ערשטען. צו-ליב דעם איז דער שאָפער צוגעדריקט געװאָרען צו דר'ערד. בײ איהם איז צובראָכען געװאָרען אַ בײן. פּאָגאָטאָװיע האָט איהם אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

— אין ראָזענבלאַט'ס פאַבריק (זשװירקי 36) איז דער אַרבײטער איסקזשינסקי פערװאונדעט געװאָרען בײ דער אַרבײט.

— בעת'ן לאָדענען אַ װאַגאָן אין װידזעװ, איז דער פוהרמאַן אָװטשאַרעק צעקװעטשט געװאָרען פון אַ פוהר. בײ איהם זײנען צובראָכען געװאָרען די בײנער.

אַנ'עהנליכער פאַל האָט פּאַסירט אויף זשעראָמ-סקיעגאָ גאַס, װאו דער לאָמאָטערסקער אײנװאױנער צי-רולסקי, איז צוגעדריקט געװאָרען פון אַ פוהר. אין בײ-דע פּעלע האָט די פּאָגאָטאָװיע געגעבען הילף.

ראַדיאָ - פּראָגראַם
דאָנערשטאָג, ד. 22-טען אָקטאָבער

6.33 גימנאַסטיק, 6.50 מוזיק (פּליטען), 7.15 ידיעות, 7.35 מוזיק (פּליטען), 8 אױדיציע פאַר שולען, 11.30 מוזיק. אױדיציע פאַר פאָלקס-שולען, 11.57 צײט-סיגנאַל, 12.03 פראַגמענטען פון מאָצאַרט'ס אָפּערעס (פּליטען), 12.40 פּליטען, 12.50 ידיעות, 1 „קאָנצערט זשיטשען", 2.27 לאָדזער בערזע, 3 װירטשאַפטליכע ידיעות, 3.15 רעקלאַמע - קאָנצערט, 3.40 תּשובות אויף בריף, 4 מוזיק (פּליטען), 4.20 „װער איז דײן מאַמע?" — אױדיציע פאַר קינדער, 4.35 קאָנצערט, 5 רעפּאָרטאַזש, 5.15 קאָנצערט, 5.50 „בוך און װיסען". 6 אַקטועלער שמועס, 6.10 ספּאָרט, 6.20 פּליטען, 6.35 װירטשאַפטליכער שמועס, 6.50 אַקטועלער שמועס, 7 הערשפּיל, 7.30 פאָר-טעפּיאַן קאָנצערט, 8 קאָנקורס אויף פאָלקס-לידער, 8.45 אָװענד-ידיעות, 8.55 אַקטועלער שמועס, 9 קאָנצערט פון פּױלישע קאָמפּאָזיטאָרען, 9.45 קאָנצערט, 10.30 פּליטען פאַר מבינים.

מוזיקאַלישע נאָטיצען
קלאַװיר-רעציטאַל פון ראַי לעװ

אַ װירטואָז פון העכערע גראַד אַל װאָס זי שפּילט טראָגט דעם סטעמפּעל פון װירטואָזיטעט. די אָרגעל פּרעלודיום פון באַך — ליסט מיט די שטורמישע און אַזױ װי אומענדליכע בעװעגונגען (װי אַ װאַסערפאַל) איז־מאָל־פיגע האָט אפשר גע-װאָרן דורך די װירטואָז טעכניק אַ ספּעציפיש אמע ריקאַנישע טעמפּאָ. אָבער בײטהאָװען-שאָפּען'ס שאָ-פּען איז נישט גענוג בלױז מיט בריליאַנטע טעכניק צו אינטערפּרעטירען. די שאָפּונגען מוז מען אויך בעהױכען מיט גײסט... שאָפּען'ס פאַנטאַזיע על-מאָל איז נאָר געװען געשפּילט אין גײסט פון מילדע פּאָעזיע, די איבעריגע קאָמפּאָזיציעס, אי-בערחזר'ן מיר, זײנען געװען פאָלקאָם נאָר טעכ-ניש, דאָך, מוז מען די װירטואָזין ראַי לעװ צו רע-כענען צו די בעדײטענדסטע קלאַװיר-װירטואָזען פון אונזער צײט, איהר שפּילען האָט אַרױסגערופען אַ פערדינט-בעגײסטערטען אַפּלאַוז.

D—ski.

טעאַטער. מוזיק און פערוױילונג
(קאָמוניקאַטען)

הײנט געזעגענט זיך די „יונגע בינע" מיט לאָדז לעצטע פאָרשטעלונג פון „מיסיסיפּי"

דאָס זעהר אינטערעסאַנטע עקספּערימענטאַל טעאַטער „יונגע בינע" („יונג-טעאַטער"). װאָס האָט מיט זײנע אױפפיהרונגען אױפגערודערט דעם בעסערן טעאַטער בע-זוכער געזעגענט הײנט לאָדז. עס װערט געגעבען די עמאָ-ציאָנעלע אױפפיהרונג „מיסיסיפּי", װאָס האָט אַזױ שטאַרק אױסגענומען בײם לאָדזער עולם

כדי צו געבען די מעגליכקײט יעדען אײנציגען צו זעהען די פאָרשטעלונג „מיסיסיפּי" האָט די אָנפיהרונג פון דער יונגער בינע בעשלאָסען צו געבען די הײנטיגע געזעגנונגס - פאָרשטעלונג צו די נידריגסטע פּרײזען, דאָס איז פון 54 גר ביז 1.30.

אַלע האָבען הײנט די מעגליכקײט צו זעהען די פאָר-שטעלונג „מיסיסיפּי" און געזעגנען זיך מיט דער יונ-גער בינע.

מאַטקע פון סלאָבאָדקע
צװײטע פּרעמיערע אין פילהאַרמאָניע

נאָך זעהר אינטענסיװע צוגרײטונגען װערט שוין שבת 9 אָװענד געגעבען די צװײטע פּרעמיערע „מאַטקע פון סלאָבאָדקע" אין פילהאַרמאָניע.

די טרופּע נחמה, קאַדיש, חאַש, קוטנער און אַנסאַמבל איז די אײנציגע אָפּערעטען - טרופּע, װעלכע פיהרט אויף אײראָפּעאישע אָפּערעטען - רעפּערטואַר, און װעלכע טוט אַלץ, אַז די אָװעקגעשטעלטע פּיעסען זאָלען װירקליך האָבען אַנ'אײראָפּעאישען אױסזעהן.

„מאַטקע פון סלאָבאָדקע" איז אַנ'אָפּערעטע, װאָס ענטהאַלט הערליכע מוזיק-נומערן, װאונדערבאַרע אױס-שטאַטונג און קאָסטיומירונג, מאָדערנע טענץ און אַ סך קאָמישע סיטואַציעס.

די טרופּע איז פאָרטרעטען אין פּרעכטיגע ראָלען יע-דער לױט זײן אַמפּלואַ.

די הױפּט-ראָלען זײנען בעזעצט דורך די בעליבטע: נחמה, קאַדיש, חאַש, קוטנער, ליפּאָװסקאַ, טאַפּעל, בױ-װירט, גראַדנער, רױבער, פּעטערמאַן א. א.

די פּרעמיערע קומט פאָר שבת 9 אָװענד װײל דאָ-נערשטאָג און פרײטאָג איז פילהאַרמאָניע פערנומען מיט קאָנצערטען.

שבת 12 אַ זײגער פרימאָרגען — „די אײביגע מאַמע".

שבת 4 אַ זײגער נאָכמיטאָג צום לעצטען מאָל „אַמע-ריקאַנער ליטװאַק".

הײנטיגער קאָנצערט אין פילהאַרמאָניע
פון די װינער „קנאַבען-זינגער"

הײנט דאָנערשטאָג און מאָרגען פרײטאָג טרעטען אויף אין פילהאַרמאָניע מיט 2 קאָנצערטען די װינער „זענגער-קנאַבען", װעלכע האָבען געהאַט אַ ריזיגען ער-פאָלג אין גאַנץ אײראָפּאַ און אין אַמעריקאַ.

די װינער „זענגער-קנאַבען" האָבען זײער קנאַפּע 500-יעהריגע געשיכטע און איז דער הערליכסטער כאָר אין דער װעלט. די „זענגער-קנאַבען" װעלען זינגען װעלטליכע מוזיק פון אָפּערעס, שטראַוס'ן, שובערט'ן א. אַז. װ. װי אױסערדעם װעלען זײ רעפּרעזענטירען זײערע אַרטיסטישע פעהיגקײטען אין די הערליכע אָפּע-רעטקע פון אָפּענבאַכ'ן דער „הער און מאַדאַם דעניס" און די אָפּערע פון שובערט'ן „בירגער-קריג".

קלאַנג-קינאָ
CAPITOL
זאַװאַדזקאַ 16

געהט פאַרזוכט אין אױסוואַהל פון פילמען פון הױכער קלאַס! —::— נאָך פּרעכטיגע סוקצעסען און קאָלאָסאַלער פּרעקװענץ, װאָס עס האָבען דערגרײכט די פילמען: „הײנטיגע צײטען" מיט Charlie Chaplin, „ROSE MARIE" מיט Jeanette Mac Donald

די 3-טע פון דער רײהע גרעסטער שלאַגער פון װעלט-עקראַן!

קלײנער לאָרד „FAUNTLEROY"

Freddie Bartholomew װי אויך Dolores Costello-Barrymore

פּרײזען פון אַלע פּלעצער אויף אַלע סעאַנסען פון 54 גר.

אונזער דעװיז: די נידריגסטע פּרײזען! די בעסטע פילמען!

די ביליגסטע קװעלע
פון אַלערהאַנט
נײ = מאַשינען,
טײלען, נאָדלען אַז"װ איז בײ
Skład maszyn do szycia
Singer i Lachman
Łódź, Zydowska 2,
telefon 246-73.

בחנם װערט צוגעפּאַסט
אַלערלײ גלעזער!

„OPTICUM"
28 פּיעטריקאָװער 28
בעזיצט אויף לאַגער אַ גרױסען אױסװאַהל פון פערשידענע ברילען, בינאָקלען. אַלערלײ צילינדער-גלעזער. קאָמ-בינירטע גלעזער, טערמאָמעטערס, אַלעס צו די ביליגסטע פּרײזען.
ס'װערען אויך אױסגעפיהרט רעצעפּטען פּינקטליך און רײעל. — געדענקט די אַדרעס עס װערען אָנגענומען אַלע אַרט רעצעפּטען פון די ה"ה ראָקטױרים.

אױספּאַדערונג!
דערמיט פאָדער איך אויף די פירמע פײנמעסער און צעדערבױם אָפּ-צורעכענען זיך און די רעשט געלד מיר צוריקצוגעבען אין פערלויף פון 24 שעה. װען נישט, װעט דער װעקסעל פון 25/X נישט װערען בעצאָהלט.
מיט אַכטונג
ש. װײטעלזאָן. לאָדז, 11 ליסטאָפּאַד 19.

װיכטיג פאַר אַלע!
דרוקערײ
בראַמבערג
8 - לאָדז - 8
צעגעלניאַנאַ
טעלעפאָן 255-09.
טריקאָטאַזש-פּוחרים טריקאָ-עטיקעטען
שטריקער-פאַבריק. שטריקער-באַנדעראָלען
העט-פאַבריק. פערשידענע עטיקעטען און מיטעל
קאָנפעקציאָנערען מיטען-עטיקעטען
שניצער-מײסטער טאַש-ביכער
בעקער-מײסטער ברױט-צעטלען
בריפּבױגען, קאָנװערטען, רעכנונגען װי אויך חתונה-קאַרטען צו ביליגע פּרײזען.

קלײנע
אַנאַנסען
1 זלאָטי
אַנאַנאַס ביז 5 זלאָטער

פרײע פּאָסטענס

ס'װערט געזוכט אַ שטריקער, װאָס נעמט אָן צו אַרבײטען זשאַקעטען אַנגאָרא; צו ערפאַהרען פּילסודסקיעגאָ-גאַס 2, בײ דאַװידאָװיטש.

אַ מאַשין אױסצוניײען לעכלעך איז נױטיג. טריקאָטאַזש-פאַבריק
Narutowicza 57, tel. 187-71.

נױטיג אַ לערן=יונגעל פון אָנשטענ-דיגע עלטערן צו אַ דאַמען-שניידער בע-שטעלט. פּיעטריקאָװער 23. בײ לעסקי.

ראַקאָלען

ס'װערט געזוכט אַ ליכטיג גרױס צימער אין דער געגענד פון פראַנציש-קאַנער און בזשעזשינער. צו ערפאַהרען בזשעזשינער 23, אין דער בית-יעקב-שול.

ס'װערט געזוכט אַ גרױסע שטוב פאַר אַ חברה אין דער געגענד צעגעל-ניאַנאַ ביז פּל. װאָלנאָשטשי, ס'קאָן אויך זײן אין אַ חדר-שולע. צו ערפאַהרען בײ א. מידלער, פּולנאָצנאַ 25.

פערשידענעס

Zaginiony został kwit kaucyjny z Elektrowni Łódzkiej za № 92345 z dn. 17/VII—33 r. na Zł. 20.— na imię Judel Hertz, Al. 1 Maja 3.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הױט - קראַנקהײטען. בעהאַנדלונג פון מענער - שװעכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
פּראַנט, 1טער שטאָק
נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָװענט זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג. ספּעציעלער װאַרטע - זאַל פאַר פרױען

DR.
Michał URBACH
נערװעז און אינערליכע קראַנק. הײטן און פיזיקאַלישע טעראַפּיע
נעמט אָן פון 1–2 און פון 5–7 נאָכמ.
Zawadzka 15 m. 6 tel. 148-83

DR. MED.
G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאַר אױגען-קראַנקהײטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10
נעמט אָן פון 11–2 און פון 5–8.30 אָװ

St. Felczer
H. NEUMARK
צוריקגעקעהרט
28 פּאָלודניאָװאַ 28
טעל. 163-46
נעמט אָן ביז 10 פריה און פון 2–4 נאָכמ.
פאַר אונבעמיטעלטע הנחות.

אַכטונג,
צײטונגס - פערקױפער!
די סעקציע צײטונגס - פערקױפער בײם קלײנהענדלער-פעראײן (פרײהײטס-פּלאַץ 3) מאַכט בעקאַנט איהרע מיט-גלידער, אַז פון יעצט אָן װעט אײנ-קאַסירען דעם בײטראָג דער אינקאַ-סענט פון דער צענטראַלע. מיט אַכטונג די פערװאַלטונג

Poszukiwany
fachowiec na maszyny
KOTONIARSKIE
na wyjazd do Rygi.
Oferty do Fuchsa, Piotrk. 87
sub.: „Fachowiec".

Dr. med.
E. WAJNBERGOWA
אױגען-קראַנקהײטען
Dr. med.
M. WAJNBERG
נערװען-קראַנקהײטען
האָבען זיך איבערגעצױגען אויף
LEGJONÓW 3 (Zielona)
tel. 172-20.

Dr. med.
P. Braun
צוריקגעקעהרט
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפילים און הױט - קראַנקהײטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שװעכע
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 100-57
נעמט אָן פון 8–2 מיטאָג און פון 4—9 אָװ. ספּעציעלער װאַרטע-זאַל פאַר פרױען.
פאַר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פּרײזען.

לעטשניצע
פאַר װענעריש קראַנקע
פון דאָקטױרים ספּעציאַליסטען
לאָדז, זאַװאַדזקאַ 1
טעל. 122-73
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָװענד.
װענעריש-קראַנקע, מענערשװעכע און הױט-קראַנקהײטען
אַנאַליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאַציע
איז טעטיג אַ גאַנצען מעת לעת
פאַר פרױען אַ ספּעציעלער װאַרטע-זאַל
אַ באַראַטונג 3 זל.

PrywatnePogotowie
„SZYBKA POMOC LEKARSKA"
tel. 15-111
BAŁUCKI RYNEK
(Zgierska 56)
Czynne przez całą dobę
bez przerwy.

לעטשניצע
פאַר װענעריש=קראַנקע
מענער - שװעכע און הױט-קראַנקהײטען
פון דאָקטױרים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָװער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָװענד.
פרױען און קינדער נעמט אָן אַ פרױ-דאָקטאָר פון 11-1 און פון 5-7 אָװענד.
אַ באַראַטונג 3 זל.

לעטשניצע
פון דאָקטױרים-ספּעציאַליסטען
11 בזשעזשינער 11
טעל. 137-63.
עס נעהמען אָן פאָלגענדע דאָקטױרים: ד"ר קױפמאַן, ד"ר דינענזאָן, ד"ר רױטער, ד"ר שפּירא, ד"ר נאַדעל, ד"ר י. איציקזאָן, ד"ר סטופּאַי, ד"ר ספּירא, ד"ר שמיר-נעלד נערװען=קראַנקהײטען און דענטיסטין סטאַראָפּאָלסקאַ.
װיזיטען אין שטאָט. אַלע אַרט מעדיצינישע הילף. קאַבינעט פאַר פיזיקאַלישער טע-ראַפּיע און רענטגען.
אַלע אַרט אימפּונגען (געגען דיפטעריט און אַנדערע).

ד"ר העללער
ספּעצ. פאַר הױט און װענערישע קראַנקהײטען און מענער - שװעכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8 אָװנט
זונטאָג פון 10–2 מיטאָג.
צוריקגעקעהרט
פאַר פרױען - אַ ספּעציעלער װאַרטע-זאַל
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרײזען

Dr. med.
J. GOLDBERG
ספּעציאַליסט פאַר אױגען=קראַנקהײטען
צוריקגעקעהרט
Śródmiejska 20, tel. 186-13.
נעמט אָן פון 11–1 און פון 7–8 אָװענד

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.